

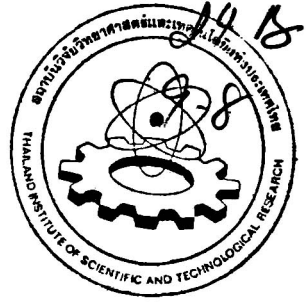
จก สำนักพิมพ์ จักรกาญจน

สวนไพร

ฉบับพิเศษนี้ ปักกิ่ง
รักษาโรคต่าง ๆ

๖
615.89
: 633.88
สวน

สวนสมุนไพร วัดอุโมงค์ สวนพุทธธรรม
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สมุนไพร

(ฉบับแนะนำ ป้องกัน รักษาโรคต่างๆ)

วชนุไพร : ฉบับแนะนำ ป้องกัน รักษาโรคต่างๆที่พบในบ้านเรา
สวนสมุนไพร วัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม)
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000

จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์จักรกาญจน์
โทร. 589-6779

005649

๑
615-89 : 633.88

ลวห

พิมพ์ที่ : รุ่งแสงการพิมพ์
โทร. 437-2947

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นายกิตติ สิทธิจินดาโชค

24 บาท

27 ส.ย. 2531

เปิดใจ

หนังสือที่ท่านถืออยู่ในมือในขณะนี้ เป็นผลงานการค้นคว้าด้านสมุนไพรของสวนสมุนไพรวัดอุโมงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปว่า มีประสิทธิภาพ สามารถรักษาโรคมะเร็งได้ ซึ่งสำนักพิมพ์มีความเห็นว่า เป็นประโยชน์อย่างมากจึงได้ขออนุญาตมาพิมพ์เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์แก่คนทั่วไป

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่เล่มแรกที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร แต่จะมีพิมพ์ออกมาเรื่อยๆ ตามแต่โอกาสจะอำนวย เพราะว่าสวนอุโมงค์ที่ทำหน้าที่ค้นคว้าเกี่ยวกับสมุนไพรจะมีรายงานออกมาเรื่อยๆ ซึ่งเราจะขออนุญาตนำมาตีพิมพ์สม่ำเสมอ

หวังว่าท่านคงจะได้รับประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ สำนักพิมพ์จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่าคงจะได้รับการอุดหนุนจากท่านในโอกาสต่อไป

สำนักพิมพ์จักรกาญจน์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ปวดหัว และอาการ	10
ปวดหัวข้างเดียว	10
ยาแก้ปวดหัว	12
ยารักษาโรคตา	13
ยารักษาปวดหู	16
ยาแก้ปากเปื่อย	16
ยาแก้คันเป็นผื่น	17
ยาแก้ปวดฟัน	17
ยารักษาฟันและเหงือก	18
ยาแก้โรคสลับปิดสลับเปิด	18
ยาแก้เจ็บคอ	19
ไข้หวัด วิธีป้องกันและรักษา	21
ยารักษาโรคหวัด	22
ไอ วิธีป้องกันและปฏิบัติ	23
ยาแก้ไอ	24
ยาแก้หอบหืด	25
สระอึกและการรักษา	26

ยาแก้เลือดกำเดา	27
ยาแก้แผลในจมูกอักเสบ	28
ยาแก้ไซนัสเรื้อรัง	28
ยาแก้ไซนัส และริดสีดวงจมูก	28
ความดันโลหิตสูง	30
ยารักษาความดันโลหิตสูง	31
ยาแก้ความดัน แก้ปวดหัวมีนงง	32
ยาแก้หวัคและลมแน่นในกระเพาะ	32
โรคเหน็บชาและอาการ	34
ยารักษาโรคเหน็บชา	34
ยาแก้โรคเริ่ม งูสวัด	35
ยาแก้แผลตกตาย	36
ยาแก้แผลเรื้อรัง	36
ผีรรมคา และผีผักบัว	36
การใช้ยาสมุนไพรรักษา	37
ยาแก้กษากเกลื้อน	38
ยาแก้ผิวหนังผื่นคัน	39
ยาแก้งูพิษ	40

ยาแก้พิษสัตว์กัดต่อย	40
แผลสด สมานแผล	41
ยาแก้พิษบาดทะยัก	42
น้ำร้อนลวกและไฟลวก	43
โรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้	44
ปวดท้องเหมือนจะเป็นบิด	46
ท้องเดิน ท้องร่วง	46
ท้องผูก	47
ท้องเสียบิดชนิดไม่มีไข้	48
ธาตุพิการอาหารไม่ย่อย ปวดท้อง	49
ท้องขึ้น ท้องอืด ท้องเฟ้อ	49
ยาแก้ท้องร่วง อหิวาต์กโรค	51
ปวดท้องเพราะอาหารเป็นพิษ	51
ยาแก้หนาวและอาการ	52
โรคสีดวงทวาร	53
ยาแก้โรคสีดวงทวาร	55
ไข้ร้อน กระจายน้ำ	75
ยาแก้คอพอก หรือคอโต	58
โรคเบาหวาน บำรุงรักษา .	58

โรคไต	61
ต่อมลูกหมากโต	64
ยาบ้องกันแก้ปวดหลังปวดเอวปวดตามข้อ	65
ยาแก้ชักเบา	66
โรคหัวใจ	67
โรคปอด	68
โรคตับ	68
โรคบิด	69
อหิวาต์ตกโรค	72
ยาแก้ไข้จับสั่นและอาการ	72
มาลาเรีย ไข้จับสั่น	74
ไข้ใน	75
คุณประโยชน์ของมะนาว	76
คุณประโยชน์ของว่านยาสมุนไพร	83
ฟ้าทะลายโจร (น้ำลายพังพอน)	83
ว่านรางจืด หรือจางจืด	83
ว่านไฟ-โพลแตง-เล็งเกี้ยว	84
คำไท-คำเหาะ-คำแสด	85

การรู้จักป้องกันรักษาโรคที่เริ่มเป็นนั้น มันรักษาง่าย ไม่ต้องเสียทรัพย์และเสียเวลาจนทุกข์ทรมาน และเสียเวลาทำมาหากิน เปรียบเหมือนไฟกำลังจะไหม้บ้าน ถ้าเรารู้เท่าทันน้ำขึ้นเคียว หรือผ้าขี้ริ้วผืนเคียวเราก็ดับไฟได้ แต่ถ้าเรารู้เท่าไม่ถึงกาล ปล่อยให้ไฟลุกลามไปมากแล้ว ถึงแม้มีน้ำมากมายก็เป็นการยากที่จะดับไฟได้ ฉันทักฉันทนั้น เพราะฉนั้นการรู้จักดูแลสุขภาพ และรู้จักใช้ยาสมุนไพรที่ใกล้มือเราปฐมพยาบาลด้วยวิธีง่ายๆ ประหยัด และทั่วถึง จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของเราทุกท่าน ทุกเพศทุกวัย ชีวิตจึงจะมีความสุข ความเจริญก้าวหน้า เมื่อเรามีสุขภาพดี ร่างกายสมบูรณ์ จิตใจย่อมมีความสุขชื่นแจ่มใส ไม่ว่าจะเป็นทางการทำงาน ทางวาจา และทางกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงออกมา ย่อมมีความสุขภาพอ่อนโยนนี้เป็นมูลฐานช่วยสร้างเสริมบุคลิกและสง่าราศีให้แก่ตนเอง เมื่อเราไม่มีโรคภัยเบียดเบียน ร่างกายย่อมสมบูรณ์ จิตใจแจ่มใสมีอารมณ์ดี มีภูมิทัศน์ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในชีวิตประจำวัน แม้ว่าทางสังคมมีความวุ่นวาย มีคนมารบกวนก้าวร้าว เราก็มีอารมณ์ดีอภัยให้กันได้ ลักษณะอย่างนี้เป็นบรรพตฐานความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นมูลฐานบ่ม

กันโรกาพยาธิ ทักทันตอเหตุร้ายนานาประการไม่ให้เกิดขึ้น
 ขอให้ท่านผู้อ่านจงพิจารณาแล้วปฏิบัติอยู่ในท่านองครองธรรม
 ชีวิตจึงจะมีความสงบสุข ต่อไปจะได้กล่าวถึงคำราชาสมุนไพโร
 ให้ท่านที่สนใจได้ทราบและนำไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองและ
 ผู้อื่นมีดังนี้

ปวดหัว และ ปวดหัวข้างเดียว

ปวดหัวไม่ใช่โรคแต่เป็นอาการชนิดหนึ่ง ซึ่งมีความ
 หมายถึงว่าผู้นั้น กระทบอาหาร ทับ ลำไส้ ทำงานผิด
 ปรกติ หรือผู้นั้นกินอาหารไม่ถูกต้องจึงเกิดปวดหัวขึ้น

อาการปวดหัวอาจเกิดจากโรคร้ายแรงของสมอง ระบบ
 กระแสโลหิตและ อาจจะเป็นอาการร่วมอย่างหนึ่ง ที่พบกับ โรค
 อื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับสมองหรือศีรษะเลย

อาการปวดหัวแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ 1. เกิด
 จากภายในกระโหลกศีรษะ 2. เกิดจากที่อื่น ๆ .

1. อาการปวดหัวเกิดจาก ภายใน กระโหลก ศีรษะนั้น
 อาจเกิดจากเนื้องอกในสมอง ฝีในสมอง กามโรคของสมอง

หรือการอักเสบของเยื่อหุ้มสมอง

2. เกิดจากที่อื่น เช่น ไข้ส่าตามากเกินไป หรือโพรง
 จมูกอักเสบทำให้ปวดหัว บริเวณคันทันหน้าของศีรษะ ถ้าปวด
 เนื่องจากไข้ส่าตามาก นอนหลับพักผ่อนอาการปวดหัวก็หาย
 แต่อาการปวดหัวเกิดเนื่องจากโรคอื่นจะไม่หาย เช่น เกิดจาก
 พิษของเชื้อโรค ซึ่งทำให้เกิดอาการอักเสบชนิดเฉียบพลันและ
 รุนแรง ก็ทำให้เกิดปวดหัวได้ และมักจะมีไข้ร่วมด้วย การ
 กินอาหารที่ย่อยยาก หรือดื่มเหล้ามาก กาแฟมาก หรือสูบบุหรี่
 มากก็ทำให้ปวดหัวได้ คนที่เป็นโรคเส้นประสาทมักจะปวดหัว
 ทางก้านหลังของศีรษะและคอ เพราะปวดเนื่องจากการคั่ง
 เกรียคของประสาท อาการปวดเนื่องจากความดันสูง เส้นโลหิต
 แตงแข็ง หรือการพักผ่อนนอนหลับน้อยไปก็ปวดหัวได้ ดังนั้น
 การรักษาจึงต้องค้นหาต้นเหตุแล้วค่อยแก้ไขใช้ยารักษาโรค

ที่สำคัญต้องแก้ไข อุปนิสัยอันเป็นต้นเหตุของการปวด
 และทำลายสุขภาพ และอย่าพยายามแก้ด้วยยาระงับอาการปวด
 ยาเหล่านี้จะระงับความเจ็บปวดได้ชั่วคราว แต่อาจทำให้
 ความปวดรุนแรงเกิดขึ้นภายหลังได้ เพราะว่ายาที่แก้ปวดทุก
 ชนิดมีพิษมีโทษอยู่ในตัว

มีคนไข้ปวดหัวมานานปี รักษาทั้งหมดเงินหมอไทย หมอฝรั่ง และยาแก้ปวดหัวทุกชนิดหาซื้อมารักษา แต่หายปวดได้ชั่วคราว เมื่อหมดฤทธิ์ยาอาการปวดก็ทวีขึ้น ยาก็ต้องเพิ่มมากขึ้น มีคนแนะนำให้มาหาอาตมา อาตมาได้แนะนำให้เขาเอารากบวบกลมไปต้มน้ำกิน เขาหารากบวบกลมไม่ได้ ด้วยเอารากผักเขียวต้มกิน ปรากฏว่า กินแล้วได้ผลดีจึงต้มกินติดต่อกันสามวัน ตั้งแต่นั้นมาอาการปวดหัวไม่เป็นอีก นี่แหละ เขาว่า "ลางเนื้อชอบลางยา" แต่หากว่าประมาทแล้ว "ลางยาอาจจะไม่ถูกกับลางเนื้อก็ได้" ดังนั้น เวลาไข้ยาจึงต้องระมัดระวังให้ดีย่าประมาท

ยาแก้ปวดศีรษะ

1. ใช้ว่านหาง จรเข้คั้ค ตาม ขวาง ให้เป็น แฉนบาง ๆ เออปูนแดงทาที่ขั้วแล้วบีคที่ขมับจะทำให้เย็นหายปวด
2. ใช้มะนาวฝานเป็นซีกบาง ๆ แล้วทาปูนแดงบีคที่ขมับ ทำทุกวันจนกว่าหายปวด
3. ปวดศีรษะเรื้อรัง หรือปวดหัวข้างเดียว ใช้รากบวบกลมหรือบวบเหลี่ยม 90 กรัม ต้มน้ำใส่เกลือกิน

4. ปวดหัวข้างเดียวใช้รากผักกาดหัว (หัวไชเท้า) สด
 คั้นเอาน้ำผสมพิมเสนเล็กน้อย แล้วให้ผู้ป่วยนอน ปวดข้างซ้าย
 ก็หยอดค้ำยาลงจมูกข้างซ้าย ปวดข้างขวาก็ให้หยอดค้ำยาจมูกข้าง
 ขวา ถ้าปวดทั้งสองข้างก็หยอดทั้งสองข้าง หรือใช้ 'เจียะกอ'
 ซ้อที่ร้านขายยาจีน 2-3 บาท มาคั้นน้ำกิน

5. ปวดหัวใช้ผลฝรั่งอ่อนผ่านบาง ๆ แชน้ำเย็นแล้ว
 ทาขมับ

6. ปวดหัวข้างเดียวใช้รากกะضب จีนเรียกชักบ้อเทา
 ข้าง ต้มน้ำใส่เกลือกิน หรือใช้กะเม็งทัวเมียค้ำคั้นเอาน้ำหยอด
 จมูกเมื่อเวลาปวดหัว

ยารักษาโรคตา

1. ตาแดงตาแฉะและคันที่ขอบตา ให้เอามะนาวผ่าน
 แล้วเอาเมล็ดในออกให้หมด แล้วบีบเอาน้ำหยอดลงในตาหลาย
 หยด แสบทนเอาเคี้ยวเคี้ยวก็หาย หลังจากหายแสบแล้วล้าง
 หน้าน้ำสะอาดทำวันละ 3 ครั้ง

2. ตาแดง น้ำตาไหล ตาฟาง ใช้หัวกระเทียมเคี้ยว
 แล้วพ่นใส่ตา หรือใช้น้ำนมคนหยอดตา หรือใช้ผักบุง หัวขมิ้น

และกันตะไคร้ต้มมาแล้วใช้ขบหน้า (อบเทา) หรือใช้สารส้ม 2-5 กรัม ละลายในน้ำ 30 ซี.ซี. ใช้หยอดตาหรือใช้ใบหม่อน ต้มน้ำแล้วอบหน้าก่อน พอหมกโอแล้วเอาน้ำยาที่อบนั้นล้างตา

3. ตาเจ็บ ตาแดง ใช้ต้นกะเม็งคอกขาวทั้งต้น ใบ ราก 1 กำมือ ต้มใส่น้ำตาลแดงพอหวานนิดหน่อย แบ่งกิน 3 เวลาหลังอาหาร ครั้งละ 1 ถ้วยกาแฟ หรือตำคั้นเอาน้ำแช่ เย็นแล้วชุบสำลีปิดตา เปลี่ยนบ่อยๆ ประมาณครึ่งวันจะหาย

4. ตาเจ็บ ตาแดง ใช้ต้นไมยราบ 1 กำมือต้มน้ำแล้ว เอากากทิ้ง แล้วต้มใส่น้ำมันงแดงกิน หรือใช้ผักบุงแดง 1 กำมือทุบพอซ้า ต้มน้ำพอสุกโรยพืชมะเขือเทศลงสักหน่อยพอให้มีกลิ่น กียกลง เบ็ดฝาให้ไอออกใช้ร่วมตาจะรู้สึกสบายตา

5. ตาเป็นริคสีดวง ตาฝ้า ตาแดง ใช้รากกุ่มไฉ้ห่อ ถ้วยใบส้มจีบยัดในรูจมูก ชายซ้ายหญิงขวาไว้ 1 คืนจะหายก็ หรือใช้ใบจอกทำให้ละเอียด ใส่พืชมะเขือเทศเล็กน้อยพอกที่เหนือ ขอบตา

6. ใช้หัวว่านงจักรพระอินทร์มาปอก แล้วปิ้งไฟพอ เกรียมทั่ว แล้วจึงเอาดองกับเหล้า เอาหมกข้าวเปลือกไว้สาม คืน จึงเอามาคั้นเอาน้ำเก็บไว้หยอดตา แก้โรคตาได้ต่างๆ
พิเศษนัก

ยาแก้ปวดหู

1. ปวดหู หูมีหนอง ใช้ใบหูเสือจินบีบเอาน้ำหยอดหู
2. หูตึง หูอื้อ ใช้กระเทียมสดคั้นเอาน้ำหยอดหู
3. ปวดหู หูมีหนอง ใช้ลูกตำโพงกาสลัก 1 ลูก เจาะ
รูลูกตำโพง แล้วเอาพืชมเสนยัดใส่หนัก 1 บาท ปีกูแล้วเอาไป
สุมไฟแกลบจนดำไหม้ แล้วบดเป็นผงใส่หลอดกาแฟเข้าหูวัน
ละ 3-4 ครั้ง
4. หูอื้อให้เอาข้าวสาร 6 ส่วน พริกไทยร้อน 4 ส่วน
เกลือทะเล 3 ส่วน ทั้งสามอย่างนี้นำมาคั่วให้สุกก่อน แล้วบด
เป็นผงผสมกับสุราหรือน้ำร้อน กินครั้งละ 1 ช้อนโต๊ะ หลัง
อาหารวันละ 3 เวลา แก้อู้อหูเป็นหนอง
5. หูตึง หูหนวก ใช้ใบมะเฟือง ใบมะยม ใบขนุน
ทั้งสามอย่างนี้หนักเท่ากัน นำมาเผาไฟบดเป็นผง ผสมกับพืชม
เสน แล้วใส่น้ำมันมะพร้าวหยอดหู อาการหูตึงหูหนวกจะค่อยๆ
หายไป
6. หูมีน้ำหนอง ให้เอามะกอก วิธีทำ ให้ทำความสะอาด
ระอากหูก่อน โดยใช้สำลีซับหนองออก แล้วบีบน้ำมะกอก
หยอดหูสัก 2-3 หยด วันละ 3 ครั้งจะหายในเวลา 4-5 วัน

ยาแก้ปากเปื่อย

1. ใช้รำขมหาก รากมะพร้าว รากตาล รากไม้รวก
ข้าวเย็นเหนียว ข้าวเย็นโต กำมะถัน ยาทั้งเจ็ดคือน้ำหนักเท่า
กันพอควร ต้มน้ำอมเป็นยาสมานปากเปื่อย

2. ยาคองแก้ปากเปื่อยคอกเปื่อย ให้เอาสุกยอ 33 ลูก
สับให้ละเอียด เถาวัลย์เปรียงสับให้ละเอียด ปริมาณเท่าสุกยอ
ใส่เกลือพอเค็มคองตากแดดตากน้ำค้าง รับประทานแก้ปาก
เปื่อยคอกเปื่อย

3. แผลในปากใช้น้ำตาลอ้อยดื่มน้ำ แผล ไม่นานแผลจะ
แตกและหายใน 2-3 วัน

4. ปากเปื่อยใช้ตะไคร้แดงต้มน้ำวันปากบ่อ ๆ หรือ
ใช้ใบเข้มน้ำต้มน้ำวันปาก

5. ปากเป็นขาง มีเมือกออกในปากในคอกมีเสมหะมาก
ใช้เมล็ดมะนาวเผาไฟบดให้ละเอียด แล้วใช้น้ำมะนาวเป็นกระ-
สายผสมเข้าด้วยกันแล้วกวาดขางเด็ก หรือใช้น้ำมะนาว 1 ช้อน
ชา ผ่นกับรากมะนาวให้ขึ้น แล้วล้างคอกเด็ก 2-3 ครั้งก็หาย

ยาแก้คันเป็นผ้า

ใช้สำลีชุบน้ำมะนาวเช็ดคันวันละหลายครั้งจะหายที ^{คัน} เป็นผ้าละองใช้ตะบัวตำเผาไฟ น้ำประสานทอง ทั้งสองสิ่งนี้ บดกับน้ำข้าว เช็ดทาคันกัดละองผ้า ใช้ได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

ยาแก้ปวดฟัน

1. ใช้ใบอุโลกเครือ คนจีนเรียกโพทีกิม ใช้ใบสกด ขยี้กับเกลือแล้วยัดไว้ที่ฟันปวด

2. ใช้เปลือกเตงโมตากแห้งเผาเป็นถ่าน บดเป็นผง แล้วอุดที่ฟันปวด

3. ใช้ใบผักกระเฉดน้ำตำผสมกับสุรา ใช้หยอดฟันที่ปวด หรือใช้สำลีชุบน้ำยาแล้วอุดที่ฟันปวด

4. ใช้รากผักบุ้งตำ คั้นเอาน้ำผสมกับ น้ำส้มสายชูอม บ้วนปาก

5. ใช้ดอกตูมของต้นผักคราด (ภาคเหนือเรียกผักเผ็ด คนจีนเรียกฮิงฮวยเกีย) ใช้ดอกตูมอุดที่ฟันปวด หรือใช้ใบสกด ตำกับเกลืออุดฟันที่ปวด

6. ใช้สารส้มต้มกับเกลือ เอาน้ำมาอมแล้วบ้วนปาก

7. ใช้คอกกานพลูแช่เหล้าหยอกพื้นที่ปวก
8. ใช้การบูรยัดในโพรงพื้นที่ปวก
9. ใช้ยางต้นข่อยผสมเกลือใส่พื้นหรืออุพื้นที่ปวก
10. ใช้ใบและรากชะพลูตำผสมเกลืออม
11. ใช้ใบชุมเห็ดใหญ่ตำกับเกลืออุพื้นที่ปวก

ยารักษาฟันและเหงือก

1. ใช้เปลือกข่อย 1 กิโลกรัม ต้มเอาแต่น้ำยา ส่วนกากทั้ง สาวสัสมตุ 100 กรัม เกลือทะเล 100 กรัม นำทั้งสามอย่างนี้มาเคี่ยวให้แห้ง แล้วใส่การบูรและเมนทอนพอกวร บค เป็นผงเก็บไว้ให้คีใช้รักษาโรคฟัน โรครำมะนาท และเหงือกบวม
2. ใช้รากล้อยหน้าและรากมะละกอต้มน้ำใส่เกลือและพิมเสน ใช้อมบ้วนปากบ่อยๆ แก้ปากและเหงือกเป็นแผลมีหนองได้คี

ยาแก้ โรคคักปิดคักเปิด

1. ใช้ใบหนุมานประสานกายสัก 10 ช่อต้มกิน
2. ส้มเขียวหวานหรือส้มอื่น ๆ รับประทานบ่อย ๆ

หรือกินน้ำมันาวบ้อย ๆ

3. กินฝรั่งสดบ่อ ๆ หรือกินเนื้อหุ้มเมือกทับทิม หรือ
กินมะขามบ้อมสดวันละ 10-15 ลูก หรือใช้มะขุมต้มน้ำใส่
น้ำตาลกิน หรือใช้มะเขือเทศสดกิน

4. ใช้ถั่วเขียว 1 ถ้วยต้มกับน้ำตาลกิน ถ้าไม่มีพันธุ์ให้
เอาผลมะคำดีควาย 7 ผล รากฝรั่ง ตะไคร้ สี่ตะพอกควรต้ม
น้ำกิน

5. ใช้เปลือกกล้วยหอมตากแห้งเผาเป็นถ่าน แล้วบด
เป็นผงแตะที่ไรฟันเป็นยาห้ามเลือด

ยาแก้เจ็บคอ

1. ใช้ต้นบัวบกสด ภาคเหนือเรียกผักหนอก ภาคใต้
เรียกผักแว่น ใช้ต้นสด 60 กรัม ลวกน้ำร้อนแล้วคั้นเอาน้ำ
อุ่น ๆ กลั้วคอ

2. ใช้สีเสียดคมไว้ต้มน้ำ หรือใช้ใบหนุ่มาประสาน
กายสด ๆ เคี้ยวแล้วกลืนซ้ำ ๆ

3. ใช้ใบฟ้าทะลายโจรสก เคี้ยวกลืนซ้ำ ๆ ให้ฆ่าเชื้อ
ที่ลำคอ

4. ใช้หญ้าแห้งทั้งต้น ใบ ราก ต้ม น้ำกลั้วคอบ่อยๆ
5. ใช้เกลือป่นครึ่งช้อนชาละลายในน้ำครึ่งแก้วกลั้วคอ
6. ใช้ราก บวบกลม หรือบวบเหลี่ยม แช่น้ำใน ภาชนะ กระจ่าง แล้วรินเอาน้ำกิน
7. ใช้ใบสดทั้งพันธุ์เขียว ทำให้ละเอียดผสมน้ำตาล แดงอมหรือกิน
8. เจ็บคอต่อมทอนซิลอักเสบ ใช้ต้นโทงเทง (จีน เรียกเตงหลังเช่า) ใช้ต้นสดกั้นเอาน้ำผสมเหล้าชุบสำลีอมไว้ ข้างแก้ม ค่อยๆ กลืนน้ำยาผ่านบริเวณที่เจ็บคอทีละน้อย วัน ละหลายครั้ง
9. ต่อมทอนซิลอักเสบใช้ต้นหญ้าไต้ ใบทำให้ละเอียด ใส่เหล้าขาวนิคหน้อยแล้วปั้นเป็นเม็ด เม็ดเท่าผลลำไย ห่อสำลี แล้วอมไว้ ค่อยๆ กลืนน้ำยาลงลำคอ
10. หลอดลมอักเสบเรื้อรัง ใช้โทงเทงต้นแห้ง 500 กรัม บดเป็นผงทำเป็นน้ำเชื่อมแบ่งกิน 10 วัน กินครั้งละ 50 มิลลิกรัม วันละ 3 เวลาหลังอาหาร ระยะ 10 วันเป็นหนึ่งรอบ พักสามวันแล้วจึงทำใหม่กินอีก ทำอย่างนี้ประมาณสามรอบโรค จะหาย

ไขหวัด

โรคนี้ใคร ๆ ก็รู้จัก อาการเริ่มเป็น พอมีความรู้สึกผิดปรกติธรรมดา รู้สึกมีอาการปวดเมื่อยเล็กน้อย (ถ้ารู้จักรักษาตรงนั้่ง่ายนิดเดียว) ต่อมาอาจมีอาการไอและจามบ่อย ๆ มีน้ำมูกใส ๆ ถ้าอาการไข้และปวดเมื่อยลดลง น้ำมูกจะมีสีขาวข้น และกลายเป็นสีเหลืองก่อนจะแห้ง ถ้ามีโรคแทรกเข้าจะทำให้หลอดลมอักเสบ

วิธีป้องกันและปฏิบัติ

1. ระวังคินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลง เช่น ความเย็น ความร้อน ความชื้น การทำงานมาก การอดนอนและเหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลีย ซึ่งเป็นช่องทางให้เชื้อไวรัสเข้าในร่างกาย ขณะที่ร่างกายมีภูมิต้านทานน้อย

2. ระวังอย่าเข้าใกล้ผู้ที่เป็นโรคหวัด เพราะเชื้อดิตก่อง่าย

3. คนที่เป็นหวัดบ่อย ๆ เวลาอาบน้ำทุกครั้งให้เอาน้ำราดที่เท้าก่อน แล้วราดที่ขา แล้วเอาน้ำใส่มีอมาลูบที่หน้าอก หลังจากนั้นจะอาบยังงี้ก็ตามสะดวก แล้วจะไม่เป็นหวัดหรือถ้ารู้สึกเป็นหวัดก็ไม่รุนแรง ส่วนคนที่กำลังเป็นหวัดนั้น

ต้องระวังยาไอหรือจามใส่หน้าผู้ที่อยู่ใกล้

4. เมื่อรู้สึกว่ามีอาการไม่สบายที่รีบ กินยาแล้วพักผ่อน ถ้ามีอาการมากให้เอาเท้าแช่น้ำอุ่น ให้ผู้ป่วยนอนห่มผ้าให้อุ่น อย่าให้หนาวสั่น กินอาหารอ่อนๆ และดื่มน้ำให้มากๆ ส่วน ทัวยาที่ใช้รักษามีดังนี้

ยารักษาโรคหวัด

1. เป็นหวัดมีไข่วกหัวตัวร้อน ไอ เจ็บคอ หรือ บางคนมีอาการท้องเสียให้เอาฟ้าทะลายโจรคันศก 1 กำมือ ต้ม น้ำใส่หน้าตาลแดงกิน หรือใช้แห้งบดเป็นผงผสมน้ำสุกกินครั้ง ละ 1-2 กรัม วันละ 3 เวลา หรือทำเป็นยาเม็ดกิน

2. ใช้หวัดตัวร้อนใช้คันโทงเทง ภาคเหนือเรียกว่า บำคำต็อก อ่างทองเรียกหญ้าโทงเทง คนจีนเรียกเตงลั้งเช่า หรือเทียนฟ้าเช่า ใช้คันศก 60-90 กรัม ต้มน้ำใส่หน้าตาลแดง กินวันละ 3 เวลา

3. ใช้หวัดปวกศีรษะใช้รากหญ้าขี้ฉ้อมอญ ทางภาค กลางเรียกขี้คับบอนตัวผู้ ทางภาคตะวันออกเรียกหญ้าขี้ฉ้อ หรือ อีกิมแดง ภาคเหนือเรียกหญ้าขี้ฉ้อน้อยใบบน จีนเรียกบัวเน็ก เช่า ใช้ราก 60 กรัมต้มน้ำกิน

4. ใช้น้ำคั้นจากขมิ้นมีอาการจามน้ำมูกไหล ใช้น้ำหอม
 ทูบให้แตกคั้นน้ำให้เค็อก ยกกลงแล้วเอาผ้าคลุมทั่วทำเป็นกระ-
 โจนสุกเอาไอน้ำ แต่ต้องหลบตาแล้วจะไม่แสบตา ถึงจะแสบก็
 ไม่มาก

5. ถ้าเป็นหวัดมีอาการไม่มาก ใช้น้มะนาว 2 ลูกบีบ
 เอน้ำใส่เกลือ 1 ช้อนชา ใส่ผ้าผืนหรือน้ำตาลคนให้เข้ากัน
 แล้วจิบบ่อย ๆ

6. ใช้น้กระเทียมสดเคี้ยวกินสัก 4-6 กลีบ หรือใช้น้ใบ
 หนุ่มานประสานกายสดเคี้ยวกิน

7. เป็นหวัดตัวร้อนไอแห้ง ๆ ใช้น้ต้นพังพวยสด 60-
 90 กรัมคั้นน้ำกิน

8. ใช้น้หวัด (มีใช้น้ไอซิม) ใช้น้ต้นหมอนน้อยสด 1 กำ-
 มือคั้นน้ำกินวันละ 3 เวลาก่อนอาหาร

9. ใช้น้หวัดลงคอมีอาการเจ็บคอ ใช้น้พริกไทย 8 กรัม
 ผสมน้ำเค็อก 500 ซี.ซี. ใช้น้อมบ้วนปากกลั้วคอ

ไอ

เป็นอาการแสดงให้เห็นว่าจะเป็โรค มักเกิดขึ้นร่วม

กับโรคอื่นเช่น หวัด เจ็บคอ ทอนซินอักเสบ ไข้หวัดใหญ่ เยื่อหุ้มอักเสบ วัณโรค และโรคอื่นๆ อีกหลายอย่าง

วิธีป้องกันรักษา

ให้หาสาเหตุและแก้ไข ถ้าอาการนั้นเกิดจากในคอให้ รับประทานความร้อนบริเวณคอวันละ 2 ครั้ง ถ้าไอเกิดจากที่ ทรวงอกให้อบความร้อนในบริเวณอกและคอวันละ 2 ครั้ง ถ้า โอบมากควรใช้ยาอื่นช่วย ถ้าไอน้อยให้ใช้น้ำมะนาวผสมน้ำผึ้ง และเกลือจิบกิน ถ้าไอเกิน 7 วันควรปรึกษาแพทย์

ยาแก้ไอ

1. โซไบพลุตัมน้ำให้เคี้ยวแล้วใส่เกลือกิน
2. ไข่หัว กระเทียมตำ ให้ละเอียด ผสม น้ำมะนาวและ เกลือ กวาดคอหรือจิบกิน
3. ไข่เงาะขิง หอม เกลือ ตำผสมน้ำผึ้งกิน
4. ใช้น้ำส้มมะขามเปียกผสมน้ำผึ้งกิน
5. โอบมีเสมหะมาก หอบ หืด ไข่ตันโทองเทงสก 60 กรัมตำน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน
6. ไข่ขาวแล้วทุบผ่านบาง ๆ บีบมะนาวเติมน้ำตาลแล้ว

อมไว้เกี้ยวกลืน

7. ใช้ต้นปึกแมลงสาบ (กรุงเทพฯ เรียกกัมปู หรือ กัมปูหลุก) ใช้ต้นสด 60 กรัมต้มกับปอกหมูกินหลังอาหาร วันละ 3 เวลา

8. โห่อบใช้คอกบวบกลมหรือบวบเหลี่ยมต้มน้ำใส น้ำผึ้งกิน

9. ใช้รากมะเขือขึ้นตำกับเกลือแล้วอม

10. ใช้ผลมะเขือเท่าอายุคนบ้วยตำกับเอาน้ำผสมน้ำเข้า กันแล้วจิบกิน

11. โห่เรือรงใช้ขิงสดตำกับเอาน้ำสกัด 30 ซี.ซี. ใส่น้ำ ผง 2 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำสุกคนให้เข้ากันแล้วจิบกิน

ยาแก้หอบหืด

1. ใช้ใบหนุมานประสานกายต้มน้ำดื่ม หรือใช้ใบ เขียวสดเกี้ยวกลืนขณะหอบหืดเป็นมาก

2. ใช้ใบหญ้าชัคใบบ่อม ที่ประจวบคีรีขันธ์เรียกตาล ทวาย ต้มน้ำกิน

3. ใช้เปลือกส้มโอเผาเป็นถ่านบดเป็นผงละลายน้ำผึ้งกิน

4. ใช้ใบหรือคอกำโพงแห้งเป็นฝอยตากแห้งมวนเป็น
บุหรี่ยสูบ
5. ใช้ใบกระเพราแดงผสม ปูนกินหมาก ชี้ทาตามตัว
และศีรษะ
6. ใช้ใบกล้วยตานีห่อผิวไม้ไผ่ต้มกิน
7. ใช้ใบหญ้างวงช้าง ปูนแดง ใบหนาก และใบ
กระเพราแดงผสมกับน้ำกิน
8. ใช้รากคอกำไต้แช่น้ำแล้วกิน
9. ใช้คอกบานไม่รู้โรย 10 คอก ต้มน้ำใส่เหล้ากิน
น้อยกินวันละ 3 ครั้ง

สะเกือก

สะเกือกเป็นอาการที่หายใจเข้าอย่างทันทีทันใด เนื่อง
จากการหดตัวของกระบังลม สาเหตุเกิดจากการรบกวนในกระ
เพาะอาหาร มักจะเกิดขึ้นภายหลังอาหารหนักหรือกินเร็วเกินไป
ไปทำให้แก๊สไม่ละเอียด มีการรบกวนเส้นประสาทที่ไปควบคุม
กระบังลม

การรบกวนนี้อาจจะเกิดจากโรคตับ ถุงน้ำดี กระเพาะ
อาหาร ท่อมทอนซิล ฟัน หรือเกิดจากการผ่าตัด หรือประ-

สาทแก้งทำ สมบัวหมู เนืองอก

การรักษา

ถ้าเป็นสะอึกธรรมดาให้กลืนหายใจไว้ให้นานหรือก้มน้ำให้มาก หรือแขวนหน้าเพ่งดูเพดานอากาศก็จะหายไปเอง ถ้าเป็นสะอึกติดต่อกันหลาย ๆ ชั่วโมง หลายวัน หลายเดือน มันก็ทรมาณทนไม่ไหวให้เอาว่านไพร หรือไพรแดง จีนเรียกเล้งเกี่ยใช้สัก 30 กรัมทุบให้แตกใส่น้ำประมาณ 300 ซี.ซี. ต้มเหลือ 200 ซี.ซี. กินยาแล้วไม่กินาก็หาย รักษาหายไปหลายคนแล้ว ท่านที่ต้องการขอได้ทิวคือโมงค์

ยาแก้เลือดกำเดา

1. ใช้เปลือกกล้วยหอมเผาเป็นถ่าน แล้วบดเป็นผง ใส่หลอดกาแฟเป่าเข้าจมูก
2. ใช้รากว่านไฟ 1 กำมือต้มกิน หรือใช้ใบสนหางสิงห์ (เชียงใหม่เรียก จันทย์ กรุงเทพฯ เรียก สนเทศ หรือ สนแผง คนจีนเรียก เจ๊กแปะ) ใช้ใบแห้ง และดอกทับทิมแห้ง หนักเท่ากันบดเป็นผงเป่าเข้าจมูก ถ้ามีอาการมากใช้ยาที่กล่าวมาไม่ได้ผล ก็เอาต้นกุ่มไม้มาตำคั้นเอาน้ำมาหนึ่งให้ร้อน

พอรุ่น ๆ กิน

ยาแก้แผลในจมูกอักเสบ

ใช้ลูกเกอด และผักเขียวต้มน้ำกิน

ยาแก้ไซนัสเรื้อรัง

ใช้พุดทั้งต้นสกกั้นเอาน้ำแล้วใส่พิมเสนนิดหน่อย หยออกรูจมูกวันละหลายครั้ง พร้อมกับใช้ต้นสค 30 กรัมต้มน้ำกิน ถ้าไซนัสมีน้ำมูกไหลให้เอาชานอ้อยที่สะอาดแห้ง ๆ เผาไฟ (กากอ้อยที่เกี่ยวกินน้ำแล้วตากแห้งเอาไว้) บดเป็นผงให้ละเอียด ผสมกับพิมเสน ใช้กลัองเป่าเข้าจมูกวันละหลายครั้ง ยานใช้ได้เฉพาะที่มีน้ำมูกไหล ถ้ามีหนองหรือเนืองอกไม่ได้ผล

ยาแก้ไซนัสและริดสีดวงจมูก

1. ให้เอาใบหนาด ใบกล้วยป่า ทั้งสองอย่างนี้หั่นเป็นฝอยตากให้แห้ง กำมะดันเหลืองนิดหน่อย รากกระเทียมพอประมาณ ทั้งหมคผสมให้เข้ากันแล้วใช้ใบกล้วยป้ามวนสูบ
2. ใช้มะคุมอ่อนแห้ง พริกไทยร้อน กระชายดำ ใบอังกาบเหลือง ยาทั้งสี่อย่างน้ำหนักเท่ากันบดเป็นผงผสมน้ำผึ้ง

บั้นเป็นเม็ดเท่าเม็ดมะละกอ กินหลังอาหารเช้า เย็น วันละ 2 เวลา ครั้งละ 15-30 เม็ด

3. ให้เอาลูกจันทร์ มหาหิงค์ การบูร ยาค้า อย่างละ 2 ตำลึง พริกไทย 8 ตำลึง ยาท้งหมคนับคเป็นผงละลายน้ำ มะกุกบั้นเป็นเม็ดเท่าเม็ดพุทรา กินวันละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 เม็ด ก่อนอาหารเช้า เย็น

4. ไซนส์มีน้ำมันเป็นสีเหลือง ใช้หญ้ากระท้ายาม (คนจีนเรียกโอ้วเกียอัมเจียะเจ้า) ชยี้แล้วยัดไว้รุมุก

5. ไซนส์น้ำมันกลีตมีกลิ่นเหม็น ใช้เถาพวงกลมไต้ ที่รากสัก 1 คอก เฝว่าเป็นถ่านแล้วบดเป็นผงแล้วผสมเหล็กกิน และใช้ผงเป่าเข้ารุมุก

6. ริดสีดวงจุมุกใช้พิมเสนอย่างคิทาที่หัวริดสีดวงหรือ ใช้สารส้มสะตุผสมกับน้ำมันหมู แล้วใช้ผ้าห่อยัดใส่รุมุก

7. ริดสีดวงจุมุกให้เอาใบอักษิทวาร ใบบัวบก เปลือก ทั้งสามอย่างนี้ตากแห้ง ผสมพิมเสนกับการบูรเล็กน้อย แล้วใช้ใบทองอ่อนมวนสูบ

8. จุมุกมีหนอง คันใช้เมล็ด กุ๊ย ไฉ่ สุมไฟ แล้วรมควัน หนองจะออกมา

9. เลือกกำเภาโหลไม่หยुक ไซ้กระเทียมทำให้ละเอียก
แล้วพอกที่อึ้งเท้าเลือกจะหยुकเอง

ความคันโลหิต

คันเหตุเกิดจากหลายอย่าง บางรายหาเหตุแน่นอนไม่
ได้ บางรายกินอาหารมากเกินไป คร่ำเคร่งกับชีวิตมากเกินไป
กินเหล้าสุบบุหรืมากกับไคเรือวัง

อาการที่พบเห็นได้ภายนอกคือผู้ที่เป็นวัยกลางคน ร่าง
กายอ้วนผิวสีค้ำแดงลักษณะกำยำล่ำสัน บางรายมีอาการปวด
ศีรษะเวียนหัวหุ้อตาตาย นอนไม่ค่อยหลับหัวใจเต้นแรงผิต
ปรกติ (ถ้ามีอาการอย่างนี้ไซ้ยารักษาไม่ได้ผล ให้เอาพริกไทย
ร้อน 7 เม็ด ข้าวสารเหนียว 7 เม็ด หน้าแข้งอื่น 4 เม็ด
ท้อหั้นหนัก 2 คำสิง ก็้อหนัก 2 คำสิง เอาทั้งห้าอย่างบค
ให้ละเอียก แบ่งออกเป็นสามส่วน ก่อนนอนให้เอาหนึ่งส่วน
ผสมกับไซ้ไก่อขาว แล้วพอกที่ฝ่าเท้า (อึ้งเท้า) ไซ้ผ้าพันคิกไว้
ให้แน่นตลอดคืน ผู้ชายพอกไว้ที่เท้าซ้ายผู้หญิงพอกที่เท้าขวา
ถ้าอาการ เป็นไม่มาก พอกครั้งเดียวความ คันก็ลดลง เป็นปรกติ
ถ้าเป็นมากให้ทำคิกต่อกันจนหมดชुकยา แต่ต้องกินยารักษาไค

จึงจะหายขาด) และอาการอื่น ๆ เช่นหน้าแดงตาแดงท้องผูก
 หายใจไม่สะดวก ถ้ามีอาการมากจะทำให้เส้นโลหิตในหัวใจตีบ
 หรืออุดตัน (ถ้ามีอาการที่วั้นควรรับประทานต้นหอมสดหรือ
 หัวหอมสด และกระเทียมสดจะช่วยลดไขมันในเส้นโลหิตของ
 ท่านและความดันให้เป็นปกติได้ด้วย ใช้หอมสดรับประทาน
 มื้อละ 5-6 ต้น ถ้าใช้หอมหัวเล็กมื้อละ 4-5 หัว กินพร้อม
 กับรับประทานอาหารทุกเช้าเย็น ประมาณสัก 10 วัน หรือ
 ใช้คอกก่าฝอย 1 หยิบมือ คอกก่าช่วยประมาณ 10 คอก ใ้
 น้ำสองแก้วต้มน้ำกิน) ข้อควรระวังผู้ที่เป็นความดันโลหิตสูง
 ต้องงดอาหารหวานและมันจัดและเค็มให้น้อยที่สุด ควรกินผล-
 ไม้และผักสดให้มาก หางานอดิเรกที่ถูกต้องจิตประสาททำ ซึ่งเป็น
 ที่ออกกำลังกาย ทำสิ่งที่มีประโยชน์และเกิดอารมณ์เพลิดเพลิน
 ควรรงงานสังคมและการเยี่ยมเพื่อนฝูงที่ไม่จำเป็น พยายามทำ
 ใจให้สงบ

ยารักษาความดันโลหิตสูง

1. ใช้ยอกเกสรข้าวโพดแห้ง 1 กำมือ เปลือกแตง
 โมแห้ง 1 กำมือ เปลือกกล้วยหอมแห้ง 2-3 ผล นำมาต้ม
 น้ำกินต่างน้ำชา

2. ใช้ต้นคื่นฉ่ายปรุงเป็นอาหารกิน
 3. ใช้คอกกำฝอย 1 หยิบมือชงน้ำร้อนดื่มต่างน้ำชา
 4. ใช้กาฝากมะม่วงทั้งต้นสับเป็นท่อนสั้น ๆ ตากแห้ง
 แล้วคั่วให้เหลืองชงน้ำร้อน หรือผสมใบชาชงกินต่างน้ำชา แก้
 ความคันและเบาหวาน

5. เจาทิวกับน้ำตาลแดงกินบ่อย ๆ ก็ช่วยลดความคัน
 สูงได้

6. ถ้าโยแห้งต้มกินต่างน้ำก็ลดความคันได้

7. ใช้รำกระย้อมหนัก 10 บาท บดเป็นผงให้ละเอียด
 ใช้ครั้งละ 1-2 ช้อนกาแฟกับน้ำอุ่นกินอย่ากินมากมีฤทธิ์แรง

**ยาแก้ความคัน แก้ปวดหัว มีนง แก้หัวดี
 แก้ลมแน่นในกระเพาะ**

ให้เอาใบคื่นฉ่าย 20 ใบ ใบโหระพา 10 ใบ เมน
 ทอด 10 เกร็ด พิมเสน 20 เกร็ด น้ำมะกรูดครึ่งลูก น้ำมะนาว
 ครึ่งลูก วิธีทำทำให้เข้ากันรับประทานก่อนอาหาร

ผู้ที่มีความคัน โลหิตสูงนั้นควรระวังอารมณ์ถึงเครียด
 และทกล้ม จะทำให้เส้นโลหิตฝอยในสมองแตกหรือออกันเป็น
 เหตุอุ้มพาท ทั้งนี้ผู้ที่อยู่ใกล้เหตุการณ์จำเป็นต้องรู้จักปฐม

พยายามโดยด่วนจะไม่ใช่เป็นอัมพาตภายหลัง มีดังนี้ ผู้ป่วยบางรายเมื่อหกล้มหรือเหตุอื่นจะมีอาการกักพัน มือกำแน่น หน้าแดง วิธีพยาบาลให้อาตุกบิ้วยหรือมะนาวทาที่เหงือกพัน แล้วรีบไปเอาสนแผง (จีนเรียกเจ็กแป๊ะเซีย) 1 กำมือ ตันหอมทั้งราก (ทั้งใบ) 1 กำมือ รวมกันตำคั้นเอาน้ำผสมกับเหล้าหนึ่งถ้วยกาแฟ ต้มให้เกิดคัสก 2-3 นาทีแล้วยกลง พอน้ำยาอุ่น ๆ ก็กรอกปากเข้าไปให้หมดก็เที่ยว ผู้ที่ไม่เคยกินเหล้าแบ่งกินหลายครั้งก็ได้ หรือใช้ใบหนุมานประสานกาย 10-15 ซ้อตำผสมกับสุราขาว 3 ซ้อนโต๊ะ น้ำอุ่น 2 ซ้อนโต๊ะ ระยะเวลาไปอาการดีขึ้นให้ลดลง เอาใบหนุมานประสานกาย 7-10 ซ้อทำเหมือนเดิม แบ่งกินวันละ 2 หลังอาหารเช้าและก่อนนอน จะช่วยประสานเส้นโลหิตฝอยให้ต่อกันและเส้นโลหิตที่ค้างอยู่ในสมองออกโดยไม่ต้องผ่าตัด แต่ถ้าผู้ป่วยเป็นลมหมดสติ แบบมืออ้าปาก ตาถลน เสียงกรนคัง หายใจเบา บัสสาวะ ไม่รู้สึกตัวให้ใช้ชานานนี้. หยิงเซียม 3 สติง หูจ้อ 2 สติง (เอายาทั้งสองอย่างนี้ที่ร้านขายยาจีนมีขาย) แล้วเอามาต้มน้ำกรอกปาก ถ้าอาการยังไม่ดีขึ้นให้รีบไปหาแพทย์ทันที

โรคเหน็บชา

ต้นเหตุเกิดจากการขาดอาหาร โดยเฉพาะพวกวิตามิน บี 1 วิตามิน บี 1 มีอยู่ในเปลือกนอกของเมล็ดข้าวและถั่วมากกว่าอาหารอื่น

อาการโรคเหน็บชา คนที่เป็นโรคเหน็บชา มักจะมีอาการเบื่ออาหาร อ่อนเพลีย โดยเฉพาะกล้ามเนื้อมักจะตีบลง ความเคลื่อนไหวไม่สะดวกและผิดปกติ บางส่วนอาจเป็นอัมพาตและอาจมีอาการบวมเพราะมีน้ำคั่งมากก็ได้ ถ้ามีอาการมาก อาจจะทำให้เส้นประสาทที่ควบคุมหัวใจเสื่อม มีผลเกิดหัวใจวาย

ยารักษาโรคเหน็บชา

1. ให้เอารำปลายข้าวสาร (รำข้าว) 2 ลิตร เมล็ดงาคำ 1 ลิตร กระเทียม 1 กำมือ หั่นให้บาง ๆ ยำทั้งหมดนี้แล้วให้สุกบดเป็นผงผสมกับน้ำผึ้ง หรือน้ำตาลเคี้ยวกินอย่างขม
2. เหน็บชาทั้งตัว ให้เอาสะกึ๊ 1 บาท โขมระกา 2 บาท แก่นแสมทั้ง 2 หนักสังละ 3 บาท หัวหมู 4 บาท แก่นขี้เหล็ก 5 บาท แก่นไม้สัก 6 บาท แก่นขนุน 7 บาท

ผักกุน 8 บาท สะก้าน 9 บาท รากชลุค 10 บาท มะคุม
 อ่อน 11 บาท มะค้ำไก่ 12 บาท ยาน้ำกัณนิเทศน์

ยาแก้โรคเรื้อรัง ภูสวัค ขยี้มัตินหมา

1. ใช้เปลือกมังคุดแห้งบดเป็นผงผสมน้ำปูนแดง (ปูน
 กินกับหมา) ทา
2. ใช้ใบแมงลักทั้งต้น ราก ทำสื่อน้ำตาลแดงคั้นเอา
 น้ำทา
3. ใช้กินสอพองเผาไฟให้ไหม้แล้วค้ำกับว่านหางจระ-
 เข้ให้เหนียวผสมกับเหล้าขาวทา
4. ใช้ใบสนุ่นสดค้ำกับสุราทา
5. ใช้ใบเสลดพังพอนค้ำกับพิมเสนและเหล้าขาว แล้ว
 พอกที่แผล
6. ใช้ต้นผักกะสัง ขมิ้นอ้อย ปลายข้าวสาร ทำให้
 ละเอียดละลายน้ำชาแล้วทาตรงที่เป็นเรื้อรัง
7. ใช้ใบรางจืดเผาพอกที่เป็นเรื้อรัง
8. ใช้ใบว่านถอนพิษหรือจักรนารายณ์ จีนเรียกแป๊ะ
 ทังปั้ง ทำคั้นเอาน้ำผสมพิมเสนทา

9. ใช้ใบพุททาน สดตำพอก หรือใช้ใบแห้ง บดเป็นผง ผสมกับเหล้าข้าวทา

ยาแก้แผลกลาย ใช้ปูนแดงที่กินกับหมากตากให้แห้ง นำมาบดกับสารส้มสุกให้เข้ากันสนิท แล้วโรยยาตะพอกที่แผล ตามวันหาย

ยาแก้แผลเรื้อรัง ให้เอาผลลำโพงดำ (มะเขือบ้า) ผานเป็นชั้นตากแห้งคองน้ำมันเครื่อง ใช้ทาแผลเรื้อรัง เป็น ยามาเชื้อโรคกลากเกลื้อนได้ผลดี

ผีธรรมดา และ ผีขี้กบัว

อาการเริ่มต้นเป็นเมือกเล็ก ๆ หรือก้อนแข็ง ๆ และโตขึ้นอย่างรวดเร็วมีหัวหนองเกิดขึ้นตรงกลาง ถ้าชั้นที่ผิวหนังมีเนื้ออ่อนนุ่มจะไม่ค่อยเจ็บ ถ้าเกิดที่อวัยวะสำคัญจะมีอาการเจ็บมากและรุนแรง โดยเฉพาะบริเวณสามเหลี่ยมจากสันจมูกมาถึงมุมปากทั้งสองข้าง เชื้อโรคจะกระจายเข้าไปสู่เส้นโลหิตใหญ่ หรือเข้าสู่ฐานส่วนล่างของสมอง ทำให้เกิดโลหิตเป็นพิษอย่างแรง หรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

การใช้ยาสมุนไพรรักษา

1. ผีอกเสบทุกชนิด เมื่อยังไม่แตก ให้ใช้หัวหอม และ
แป้งหมี่ ผสมกับน้ำผึ้งแล้วทำให้เข้ากัน ย่างไฟให้อุ่นแล้ว
พอกที่แผล

2. ใช้ว่านดอนพิษหรือจักรนารายณ์ จีนเรียกแป๊ะทัง
บึง ใช้ใบสดตำใส่น้ำตาลแดงพอกเป็นยาถอนพิษฝี แก้ปวด
อกเสบทุกชนิด แก้พิษตะขาบ แมลงบึ้ง และสัตว์มีพิษขบ
กัดค้อย แก้ฟกช้ำบวม เป็นยาคุกดอนพิษได้ดี

3. ผีเกิดขึ้นที่เท้ามนทุกชนิด และมีอาการอักเสบ
รวมทั้งมะเร็ง ให้เอาขี้ฟักทองบั้งไฟให้เป็นถ่าน บดเป็นผง
ใช้ครึ่งละ 5-6 กรัมผสมเหล้าขาวกิน แล้วให้ผู้ป่วยนอนห่ม
ผ้าให้มีเหงื่อออก ส่วนภายนอกใช้ผงผสมน้ำมันงาทาที่แผล (ขี้
ใหม่ ๆ ไม่ค้อยไค้ผล ถ้าเก่าหลาย ๆ ปีไค้ผลดีมาก)

4. ผีหัวขาดและอกเสบมี อาการถึงเพื่อเพราะพิษกำ
เริบ เอาน้ำตาลทรายประมาณ 150 กรัมผสมน้ำกิน แล้วเอา
ดอกเก๊กฮวย (เบญจมาศดอกขาว) 1 กำมือ ตำใส่น้ำตาลแดง
แดงพอก หรือใช้ใบพุททาสาดำพอก

5. ผีอกเสบกินไม้ไค้นอนไม้หลับให้เอากระเทียมโทน ตำผสมกับน้ำมันงาพอกแผลให้หนา เป็นยาถอนพิษและระงับ ความเจ็บปวดได้ก็ ถ้าไม่มีกระเทียมโทนใช้กระเทียมธรรมคา ก็ได้

6. ผู้ที่มี ร่าง กาย อ่อน แอมี สารเกิด ขึ้นที่ เถ้านม หรือ อวัยวะส่วนอื่น ๆ หรือปวดตามข้อหรือมีตะคริว ให้เอาหัวหอม หรือต้นหอมตำให้ละเอียดคั่วให้ร้อน ใช้ผ้าห่อแล้วประคบไว้ที่ ปวดถ้าเย็นก็คั่วให้ร้อนใหม่แล้วทำอย่างเดิม เมื่อหายแล้วห้าม กินเนื้อเต่าตลอดชีวิต

7. ยาพอกฝีต่าง ๆ ให้เอาข้าวสุกไฟ 1 โใบบอระ เพ็ด 1 ขมิ้นอ้อย 1 โใบสะเคา 1 โใบฝรั่ง 1 ตำพอก

8. ยาทาแก้ฝีพิษฝีกาฬ ให้เอาลูกกระจิมาคั่วให้เกรียม พิมเสนบดให้ละเอียด คีหมุ 2 ที เอาแก่น้ำคีมากวนกับยาแล้ว ทาหายดี

9. ใช้รากดำโพงฝน กับน้ำปูนแดง ทาแก้พิษฝี คับพิษ ร้อน แก้ปวดควมอกเสบ

ยาแก้กลากเกลื้อน

1. ใช้ใบทองพันชั่งและรากตำทาที่แผล

2. ใช้หัวกระเทียมสควบเอน้ำทาที่แผล
3. ใช้ใบน้อยหน้าตำทาที่แผล
4. ใช้ใบแมงลักตำคั้นเอน้ำทาที่แผล
5. ใช้ต้นน้ำนมราชสีห์เล็กตำพอกที่แผล
6. ใช้ยางมะละกอทาที่แผล
7. ใช้ใบชุมเห็ดเทศตำคั้นเอน้ำผสมน้ำมะนาวทาที่แผล

ยาแก้ยวหนังก้อนคัน

1. ใช้ใบมะขามต้มน้ำอาบ
2. ใช้ใบตำลึงตำแล้วทาตามตัว หรือใช้ใบไพลตำแล้วถูก็ได้
3. ใช้ใบชุมเห็ด กระเทียม ขมิ้น ผสมกันตำแล้วทา
4. ใช้เปลือกมังคุดตำใส่แผลหรือฝนกับน้ำปูนใสทา
5. ใช้กระเทียมกับกำมะถันตำผสมน้ำมะพร้าวทา
6. ใช้เหง้าขมิ้นชัน หัวไพล สารส้ม ตำผสมน้ำมะนาวทา
7. ใช้ใบฝรั่งต้มน้ำอาบ
8. ใช้ใบเหียงอกปลาหมอกต้มน้ำอาบ หรือตำเอน้ำทา

9. ใช้ใบหนากัมน์น้ำอาบ
10. ใช้กันฟ้าทลายโจรกัมน์น้ำอาบ

ยาแก้พิษงู

1. ใช้ใบเสลดพังพอน 1 กำมือประมาณ 20-30 ใบ ตำละเอียดเหล้าข้าวกั้นเอาน้ำยากินแล้วเอากากพอกบริเวณที่ถูกงูกัด ถ้าใครถูกงูเห่ากัดคือยาสิมเอาผ้ารัดเส้นโลหิตเหนือแผลนั้นให้แน่น

2. ใช้ใบเตยคันแดง 5-6 ใบ ตำกั้นเอาน้ำแล้วผสมน้ำข้าวขำกิน แล้วใช้อีก 4-5 ใบตำพอกที่แผล

3. ใช้ผักบั้งสดตำกั้นเอาน้ำประมาณครึ่งถ้วยผสมเหล้าข้าวกั้น เอากากพอกที่แผล

4. ใช้ใบว่านงูตำผสมน้ำมันวหรือเหล้ากิน

5. ใช้ว่านงูเห่าฝนกับน้ำกินและทา

ยาแก้พิษสัตว์กัดต่อย

1. ใช้ยางมะละกอทาที่บริเวณแผล

2. ใช้ปูนแดงทาที่แผลถูกกัดต่อย

3. ใช้รากไม้เท้ายม่อมฝนกับน้ำทาตรงที่ถูกกัดต่อย

4. ใช้ใบฟ้าทะลายโจรตำใส่เหล้าทาแก้พิษตะขาบกัด
5. ใช้ใบผักบ้งทะเลตำพอกถอนพิษแมงกะพรุนไฟ
6. ใช้ผักบ้งสดตำใส่เกสรนิคหนองพอกแผล
7. ใช้ผักกาดส้มตำพอกถอนพิษผึ้งต่อย
8. ใช้ผักกาดน้ำสดครึ่งบริเวณที่ถูกผึ้งต่อย
9. ใช้รากเจตมูลเพลิงแดงแช่เหล้าทา
10. ใช้สารส้มตำเป็นผงใส่แผลที่ถูกแมลงบึ้งต่อย

แผลสด สมานแผล

1. ใช้ใบสาบเสือตำหรือขยี้แล้วพอกแผลสด (หญ้าชนิดนี้เรียกชื่อต่างกันดังนี้ ภาคกลางเรียกว่า หมาหลง ผักคราด หญ้าเสือหมอบ หญ้าคงวัง ภาคใต้เรียก หญ้าเมืองวาย ใช้ปุ๊กย สะพัง พาพัง ภาคเหนือเรียก มั่งกระต่าย หญ้าลิ้มเมือง หญ้าเหม็น ภาคอีสานเรียก ต้นฝรั่งเตส เบญจมาศ)
2. ใช้ใบหนุมานประสานกายตำพอกแผลห้ามเลือด
3. ใช้ใบฤๅษีผสมแล้วขยี้ทาแผล
4. ใช้ผักที่แกะลูกบัวออกแล้วตำเอาน้ำใส่แผลสด
5. ใช้ใบเตงโมสดตำพอกแผลสด

ยานักพิชบาตทะยัก

ใช้นั่งควายกว้าง 12 กุณ 13 นิ้ว ทากแห้งเผาไฟ เป็นซี่ดำบดให้ละเอียดเก็บใส่ขวดไว้ เวลาต้องการใช้ 1 ช้อน ควาผสมเหล้าขาว 1 กิ่งคนให้เข้ากันให้ผู้บ่วยกิน เมื่อยาลงถึง ท้องผู้บ่วยสั๊กพักมือเท้าจะค่อย ๆ อ่อนลง แล้วจะถ่ายพิชบาต ทะยักออกเป็นสีคำ รอดัก 30 นาทีให้ผู้บ่วยกินยาอีกครั้งแล้ว รอเวลาตามกำหนด ถ้าผู้บ่วยหายแล้วให้หยุดยา ถ้ายังไม่หาย ก็ให้ยาเป็นระยะจนกว่าผู้บ่วยจะหายเป็นปรกติ ยาคำรับนี้ได้ บัวยรอดจากความตายมาแล้วหลายคน

ถูกหนาม เข็ม เบ็ก เตียน ลุกปืน ผีงเข้าไปในเนื้อ ไม่ต้องผ่าออก ให้เอาใบพุททอ 1 กำมือ งาคำ 1 กำมือ ตำ รวมกันแล้วพอกที่แผล (คำหรับนี้โดยอาจารย์บัญญัติ สรรชัย โทร. 5956884)

ถูกเตียน หนาม ตำผีงเข้าไปในเนื้อ มียาแก้ดังนี้

1. ให้เอาหัวหอมแดง 5 หัว ซี่ไต้ยังไม่จุไฟ 1 หัว แม่่มือ เกลือทะเล 3 เม็ด ตำรวมกันพอกที่แผล จะคุชเอา เตียนหนามออกภายใน 10 นาที

2. ใช้เมล็ดผักทองตำให้แหลกแล้วช้ำกับน้ำปึกแผล

ถูกเสียนหนามตะปู "ท่า ทิม ยอก" จะคุกพิษให้หายจากเจ็บปวดได้โดยเร็ว ส่วนยางของฟักทองก็ได้ดีแก่ผื่นคันและงูสวัด

3. ตะปูตำให้หัวขิงตำผสมสุราพอกแผล

ลมพิษใช้ใบพลูขี้พ้อฆ่าแล้วเอาผ้าขาวบางห่อแล้วชุบเหล้าขาวทาถูบริเวณที่คันบ่อย ๆ หรือใช้ใบโพลตองขี้แล้วทา หรือใช้ใบलगจิกตำแล้วทา

น้ำร้อนลวก ไฟลวก

1. ใช้ไข่ไก่ตีผสมกับน้ำมันมะพร้าวทา
2. ใช้น้ำมันงาผสมขี้แพะทา
3. ใช้ดินปลวกเผาไฟผสมน้ำมันมะพร้าวทา
4. ใช้ใบบัวบกตำผสมน้ำมันปูทา
5. ใช้ใบฟ้าทะลายโจรบดเป็นผงผสมน้ำมันพืชทา
6. ใช้ใบมะขามอ่อนตำผสมกับตะไคร่น้ำทา
7. ใช้น้ำปูนใสผสมน้ำมันมะพร้าวทา
8. ใช้ว่านหางจระเข้ขี้กับน้ำเอากากพอก
9. ใช้ยาสีฟันชนิดครีมทา

โรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้

โรคนี้เริ่มเป็นจะมีอาการเบื่ออาหาร ท้องอืด ท้องเฟ้อ อาการนี้จะเป็นเรื่อย ๆ สาเหตุส่วนมากมาจากบุคคลที่ทำงานมากมีอารมณ์ตึงเครียด รับประทานอาหารไม่เป็นเวลา ความวิตกกังวล นอนไม่หลับ ดื่มสุรามาก ๆ เหล่านี้เป็นผลกระทบกระเทือนถึงอวัยวะในช่องท้อง เป็นผลทำให้ในกระเพาะอาหารมีกรดมากทำให้เกิดอาการแสบร้อน เรอบ่อย ๆ หรืออาเจียนหลงจากรับประทานอาหารแล้ว และอาจเจ็บบริเวณกระเพาะอาหาร อาการอย่างนี้ถ้าไม่รีบแก้ไขรักษาอาจจะเป็นแผลในกระเพาะอาหาร การรักษาโรคที่ได้กล่าวมานี้ให้เอา ข้าวเหนียวคำหนึ่งด้วยข้าวให้สุก พริกไทยครึ่งถ้วย ติปลีครึ่งถ้วย เกลือหนึ่งกำมือ ยาทั้งหมดนี้บดเป็นผงผสมกันเข้าเก็บเอาไว้วิธีใช้ ครั้งละหนึ่งช้อนโต๊ะชงกับน้ำสุก รับประทานก่อนอาหารวันละสามเวลา ให้ติดต่อกันเป็นประจำทุก ๆ วันอย่าให้ขาดจนกว่าโรคจะหายไปเกิดขาด

ถ้ากระเพาะอาหารเป็นแผลจนมีอาการปวดในบริเวณลิ้นปี่และกระเพาะอาหาร มักจะมีอาการปวดหลังรับประทานอาหารประมาณ 1 ชั่วโมง และกลางคืนเป็นประจำ ถ้ามีอา-

การปวดก่อนอาหารหรือเวลาที่ท้องว่าง เป็นอาการของแผลในลำไส้เล็กส่วนต้น ถ้าแผลขยายกว้างออกไปจนทำลายหลอดโลหิตทำให้โลหิตออก และอาเจียนเป็นโลหิตหรืออุจจาระเป็นสีดำ จะทำให้โลหิตจาง ถ้าได้รับการรักษาที่ไม่ถูกต้องและนานเกินไปอาจทำให้กระเพาะทะลุ ทำให้เยื่อบุกระเพาะอักเสบและกลายเป็นแผลมะเร็งก็ได้

การรักษาแผลในกระเพาะและลำไส้ สวนสมุนไพรวัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม) ได้ทดลองใช้ไขมันดำทำให้ละเอียดผสมกับน้ำสุกรับประทาน เวลาเข้าท้องว่างและก่อนนอน ปรากฏว่าผู้ป่วยได้รับประทานยาแล้วตลอด 24 ชั่วโมงไม่มีอาการเจ็บปวด เมื่อเวลาเข้าถ่ายอุจจาระเป็นปกติไม่เป็นสีดำ แต่ถ้าเป็นแผลมะเร็งจะมีอาการปวดแสบ เมื่อได้ถ่ายอุจจาระแล้วอาการก็ดีขึ้น ใช้เวลาไม่กี่วันโรครักหายขาด ไม่เหมือนยาแผนปัจจุบันต้องรักษาเป็นเวลาหลายสัปดาห์ หรือต้อง ใช้การผ่าตัด แต่ต้องระวังหลีกเลี่ยงการรับประทานเครื่องเคี้ยวประเภท กาแฟ น้ำชา น้ำอัดลม สุราของคอง และอาหารที่มีรสเผ็ดร้อนจัด ประมาณ 2-3 สัปดาห์ มิฉะนั้นแล้วอาจทำให้โรคกำเริบจะมีอาการเจ็บแสบขึ้นมาอีก (หมายเหตุ.- ไขมันดำมีฤทธิ์พิเศษ

ทำให้แผลใน กระเพาะ อาหาร และลำไส้หาย สนิทอย่าง รวดเร็ว
และยังใช้รักษาโรคอื่น ๆ อีกมาก ท่านที่ต้องการขอดิکت่อ
ปรึกษากับ พระเม้ง วัคอุโมงค์)

ปวดท้องเหมือนจะเป็นบิด

ให้เอาใบฝรั่งประมาณ 10 ใบทุบให้แหลก ใส่น้ำหนึ่ง
ถ้วยแก้ว ต้มใส่เกลือเล็กน้อยให้เดือดสักครู่แล้วยกลง พออุ่น ๆ
ดื่มสักครึ่งแก้ว ครั้งเดียวหาย

ท้องเดินท้องร่วง

1. ใช้ใบฝรั่งอ่อน ๆ เคี้ยวแล้วกลืนกับน้ำ (ทางเชียง-
ใหม่เรียกมะก้วย)
2. ใช้เปลือกต้นแคหรือแคบ้านต้มน้ำกิน
3. ใช้เปลือกลูกมั่งกุดต้มน้ำให้เดือดสัก 10 นาที ดื่ม
ครั้งละหนึ่งถ้วยแก้วทุกครั้งที่ถ่ายท้อง หรือใช้เปลือกฝนกับ
น้ำกิน
4. ใช้รากหรือเหง้ากระชาย (เชียงใหม่เรียก หัวละ
แอนหรือกะแอน) ตำผสมน้ำปูนใสกิน

5. ใช้ผลมะขุมอ่อน (ภาคเหนือเรียก มะปิ่น กะเที๋ยง
แม่ฮ่องสอนเรียก มะปี่ซ่า) วิธีใช้ ฝานผลอ่อนเป็นชิ้นบาง ๆ
ชงกับน้ำเดือดจก ๆ คั้นครั้งละ 1 แก้ว วันละ 3-4 ครั้ง
6. ใช้กล้วยน้ำว้าดิบหั่นตากแดดกิน
7. ใช้ใบเสียดเทศคั้นน้ำกิน
8. ใช้ผักเสี้ยน (เชียงใหม่เรียก ส้มเสี้ยนผี) ใช้ทั้ง
ต้นคั้นน้ำกิน

ท้องผูก

1. ชุมเห็ดเทศ (ภาคกลางเรียก ชุมเห็ด ชุมเห็ดใหญ่
ภาคเหนือเรียก ชี้กาค หมากกะลิง เล็บมีนหลวง ลับมีนหลวง
กระเหลียงแม่ฮ่องสอนเรียก ทะสีพอ) ใบสด 8-10 ใบ ย่างไฟ
พอได้กลิ่นหอมคั้นน้ำกินครั้งละ 1 แก้ว ถ้าเป็นดอกสดใช้ 1
-2 ช่อ ลวกน้ำร้อนแล้วจุ่มน้ำพริกกิน
2. มะขามเบียด (ภาคใต้เรียก ขาม ภาคอีสานเรียก
ทะลุบ กาญจนบุรีเรียก ม่วงโคลง) ใช้เนื้อในฝักประมาณ 2
ก้อนโตเท่าหัวหัวแม่มือ (ถ้าธาตุหนักใช้ 3 ก้อน) กลูกกับ
เกลือกินกับน้ำอุ่นก่อนอาหารเช้า

3. ผักกุน (หรือผักราชพฤกษ์) ซื้อมีที่ร้านขายยามาสัก 1 คีบ สับให้สั้น ๆ ใส่หน้าแกวครึ่ง ใช้ไฟอ่อนเคี่ยวเหลือหนึ่ง แก้วกินตอนเช้าท้องว่างให้หมด

4. ใช้ใบขี้เหล็ก (ภาคใต้เรียก ยะห่อ ภาคพายัพเรียก ขี้เหล็กบ้าน) ต้มใส่เกลือเอาน้ำดื่มหรือแกงกินก็ได้

5. ใช้ต้นผักเบ็คแดงต้มใส่น้ำตาลแดงกินเป็นยาระบาย สำหรับคนแก่

6. นำฝง 2 ซ้อนโต๊ะ เกลือครึ่งช้อนชา น้ำ 1 แก้ว กินตอนเช้าท้องว่าง

7. น้ำสับประรดสด 1 ถ้วย เกลือพอกวกร กินตอน เช้าท้องว่าง

นอกจากนี้ควรกินอาหารช่วยย่อยเช่น คำดิง หรือผัก คำดิง (เชียงใหม่เรียก ผักแกบ) มะละกอ (ภาคเหนือเรียก มะก้วยเทศ) ใช้เนื้อสุกกิน และพวกผัก

ท้องเสีย บิดชนิดไม่มีไข้

1. ใช้รากหญ้าไต่ใบประมาณ 20 คัน หั่นเป็นท่อน สั้น ๆ ต้มกับน้ำ 3 แก้วให้เหลือ 2 แก้ว ต้มครั้งละครึ่งแก้ว ต้มซ้ำบ่อย ๆ

2. เอาหัวหรือแฉ่งขม้นขันตำให้ละเอียดคั้นเอาน้ำ เจือน้ำสุกเท่าตัวกินครั้งละ 2 ช้อนโต๊ะ วันละ 3-4 เวลา (ใส่เกลือสักนิดหน่อยก็ดี)

ธาตุพิการอาหารไม่ย่อย ปวดท้อง

1. ให้เอาใบสะเดาศด 1 กำมือใส่ น้ำ 2 แก้วต้มเหลือ 1 แก้ว ใส่น้ำตาลทรายแดงกินครั้งละ 1 แก้ว

2. ใช้กระเทียมสด 5 กลีบสับให้ละเอียด กินกับน้ำหลังอาหารทุกมื้อ

3. ใช้ขิงแก่ฝานบาง ๆ 5 แว่น ข่า 3 แว่น คีบลิ้น 1 เม็ด ใช้น้ำสองแก้วต้มให้เหลือแก้วครึ่ง กินครั้งละครึ่งแก้วทุกมื้อหลังอาหาร

ท้องขึ้น ท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

1. กานพลู (ทางเหนือเรียกจันจี คอกจันทร) ใช้คอกตุ้ม 4-6 คอก ทูบให้เข้าแล้วชงกับน้ำร้อนดื่มครั้งละครึ่งแก้ว เด็กอ่อนใช้คอกแห้ง 1 คอกชงใส่ในกระติกน้ำร้อนที่ใช้สำหรับชงนมให้เด็กอ่อนกิน จะบ่อกันท้องขึ้น ท้องเฟ้อใน

เด็กอ่อนไค้ติ

2. (สำหรับเด็ก) ใช้มหาหิงค์ ซื่อจากร้านขายยา นำมาฝนกับน้ำทาที่หน้าท้องแล้วเอาผ้าปิดไว้ จะผายลมแล้วท้องหายอีก หรือใช้ปูนแดงขยี้แล้วกลุกลงน้ำมะนาว แล้วทาท้องเด็ก สักครู่จะผายลม

3. ใช้การบุงก่อน ขนาดเม็ด ถั่วเขียว ใส่ใน ถ้วยยาจีน เหน้ร้อนจก ๆ 2 ซ้อนโตคนให้ละลาย (ถ้าละลายไม่หมดก็ไม่เป็นไร) ให้เย็นแล้วดื่มครั้งเดียวให้หมด

4. ใช้ขิงแก่พอควรทุบให้แตกต้มน้ำใส่น้ำตาลดื่มขณะอุ่น ๆ

5. ใช้ใบกระเพรา 1 กำมือ ใส่ น้ำ 2 แก้ว ใช้ไฟอ่อนต้มพอเดือดแล้วยกลงปิดไว้ (อย่าใช้ไฟแรงเพราะสารจะระเหยไปหมด) ดื่มต่างน้ำชา

6. ใช้แงงหรือหัวข่า ข่าใหญ่ ข่าหลวง ทุบให้แตก ต้มน้ำกิน

7. ใช้ใบชะพลู (ภาคเหนือเรียกพลูนก ภาคใต้เรียกนมวา ภาคอีสานเรียกผักอีเล็ก) เอาใบ 1 กำมือต้มน้ำกิน

8. ใช้เหง้าหรือรากของกระชาย ตำละเอียดผสมน้ำ

ปูนใสกิน

9. ใช้เถาและใบหรือเม็ดยาปลี 1 ฝ่ามือต้มน้ำกิน
10. ใช้มะตุมต้มน้ำกิน หรือกินเนื้อสดสับประคกก็ได้

ยาแก้ท้องร่วง อหิวาต์

ใช้ผิวไม้ไผ่อะไรก็ได้ ชุกมาหนึ่งกำมือ นำมาใส่ น้ำ
แก้วครึ่งต้มใส่เกลือกิน 1 แก้วก็หาย ยาที่ตีรักษาโรคให้หายดี
นั้นขึ้นอยู่กับคนไข้ต้องรู้จักช่วยตนเอง มิฉะนั้นแล้วอาจจะ
หาย ๆ เป็น ๆ กล่าวคือคนไข้ต้องรู้จักต้นเหตุที่ทำให้เกิดโรค
แล้วระวังพยายามหลีกเลี่ยงเสีย สาเหตุที่ทำให้อาหารไม่ย่อยนั้น
ส่วนมากมักจะเกิดจากกินอาหารไม่เป็นเวลา กินพร่ำเพรื่อ กิน
อาหารที่ย่อยยาก ฯลฯ จึงทำให้การย่อยอาหารช้ากว่าธรรมดา
หรือย่อยอาหารไม่หมด เป็นผลทำให้เกิดการบุคเน่าขึ้นภายใน
ระบบทางเดินอาหาร ทำให้เรอแน่นอึดอับบริเวณกระเพาะ
อาหาร ท้องอืดท้องพองและอึดอืด บางทีอุจจาระร่วง ปวด
หัวและสมองมึนงง ทั้งนี้การกินอาหารต้องระมัดระวังให้ดี

ปวดท้องเพราะอาหารเป็นพิษ

ใช้กันสะระแทน (ภาคเหนือเรียกหอมค่วน หรือหอม

เทียน ภาคใต้เรียก มั๊กเงาะ หรือสะแน่ ภาคกลางเรียกสะระ-
แนห์ ส่วนจีนเรียก บ้อห่อ) สัก 1 กำมือ ตำผสมกับเหล้า
ข้าวคั้นเอาน้ำกินครั้งละ 1 ถ้วยชา

ยาแก้หนาวและอาการ

1. ใช้รำมะละกอ 1 กำมือ เปลือกหอยแครง 7 ผา
เผาไฟ ใส่น้ำ 3 แก้วต้มเหลือหนึ่งแก้วครึ่งกิน 3 เวลา ก่อน
อาหาร

2. ใช้รำข่อย 1 กำมือ รำมะละกอตัวผู้ 1 กำมือ
รำมะเฟือง 1 กำมือ ข้าวเจ้าเปลือก 1 กำมือ ต้มน้ำกินต่าง
ชา รักษาหายไปแล้ว

3. ใช้สารส้มเท่าหัวแม่มือใส่ลงไปในเตงกวา แล้ว
นึ่งให้สุกคั้นเอาน้ำกิน แก้หนาวต่าง ๆ ได้ดี

4. ใช้หญ้าไต่ใบ ทั้งต้น ใบ ราก 1 กำมือ กว้าให้
เหลือองใส่น้ำสามแก้ว ต้มเหลือแก้วครึ่ง กินครึ่งครึ่งแก้วก่อน
อาหารทุกวัน แก้หนาวในไต นิ่งดูน้ำคิ นีวกระเพาะบัสตาวะ

5. บัสตาวะขัคเป็นนึ่ง ใช้หญ้าหนวคแมว (ทางกรุง-
เทพฯ เรียก พยับเมฆ) ยาว 1 ฟุต 1 กำมือตัดให้สั้น ใส่ น้ำ

3 ขวด เกลือ 3 เม็ดใหญ่ ท้มให้เหลือ 2 ขวด พยายามกิน -
ให้หมดภายในหนึ่งวัน ถ้ายบัสตวาระนี้จะไม่เบ่งออกมาเอง

อาการนี้ในกระเพาะบัสตวาระ มีอาการคือเวลาถ่าย
บัสตวาระจะมีอาการขึ้นทั้งที่ยังถ่ายบัสตวาระไม่หมด ถ้าเป็นนิ้ว
ไคจะมีอาการปวดถึงบริเวณหัวหน้าและโคนขา ถ้าอาการยัง
ไม่มาก ใช้น้ำมะเฟือง 40 ซี.ซี. ใส่สารส้มหนักหน้อยกิน หรือ
เอาใบกล้วยตำคั้นเอาน้ำสัก 30 ซี.ซี. ผสมเหล้าและสารส้มหนัก
หน้อยกิน ถ้าเป็นนิ้วในถุงน้ำคิจะมีอาการหนาว ๆ ร้อน ๆ ที่
ท้องข้างขวาบน มีอาการปวดเป็นระยะ หรือปวดแสบอย่าง
ฉับพลันลุกลามไปถึงไหลขวา จะมีอาการเป็นคี่ข่านขาด ๆ
หาย ๆ ที่เห็นได้ชัดคือข้างท้องขวาบนมีความเจ็บปวด การ
รักษาให้เอา แปะช่วยจิวจิวเจ้า กิมจิวเจ้า (กิมซัวตัน) อย่าง
ละหนึ่งตำลึงต้มน้ำกิน (ไปซื้อที่ร้านขายยาจีน 1 ห่อ ท้มกิน
1 วัน ทิดต่อกัน 7 วัน)

โรคตีดวงทวาร

การรักษาโรคตีดวงทวาร ให้ผลคินั้นเรา จำเป็นต้องรู้จัก
สมุฏฐานและป้องกันเสียก่อนจึงจะได้ผลคิ มิเช่นนั้นแล้วอาจ

ทำให้หายช้ำหรือไม่ได้ผลด้วย สาเหตุที่ทำให้เป็นโรคตีตวงนั้น ส่วนมากเกิดจากอุจจาระผูกเบ่งเมื่อเวลาถ่ายอุจจาระ โดยเฉพาะสภาพสตรีถ้ามีคลุกโตขึ้น เช่นในระยะครรภ์แก่มีคลุกจะกดลงบนลำไส้ใหญ่ หรือการเบ่งในการกลอดคลุก จะทำให้โลหิตค้ำค้างภายในทวารหนักอุดตัน หรือทำให้การไหลเวียนของโลหิต ช้าลง จึงทำให้เรื้อราชนิด "ก็ยูกูง" เข้าไปอยู่ในโลหิตค้ำ ทำให้เกิดโรคตีตวง

นอกจากนี้การไหลเวียนของโลหิตในลำไส้ใหญ่ตอนใกล้ทวารหนัก มีทางติดต่อกับการไหลเวียนของโลหิตในตับ ฉะนั้นถ้ามีโลหิตค้ำในตับหรือผู้ที่เป็นโรคปอก เวลาไอมีเสมหะลงไปในลำไส้เป็นโอกาสทำให้เกิดโรคตีตวงได้ เพราะเป็นเชื้อชนิดเดียวกัน โรคตีตวงเกิดขึ้นแล้วมักจะไม่หายเอง ถ้ามีการตกโลหิตบ่อย ๆ อาจจะทำให้เป็นโรคโลหิตจางหรือเป็นนานไม่ไ้รักษาอาจทำให้เกิดเป็นเนื้องูร้าย ซึ่งเป็นต้นเหตุเกิดมะเร็ง ทวารหนักได้

อาการ เริ่มเป็นส่วนมากจะคันรอบ ๆ ทวารหนักทั้งในและค่านอก หรือเจ็บที่ทวารหนัก เวลาถ่ายอุจจาระบางรายอาจมีก้อนเนื้อเล็กๆยื่นออกมา อาจมีโลหิตซึมออกมา ฯลฯ

ป้องกันและปฏิบัติ มีดังนี้

1. ระวังอาหารที่ทำให้อุจจาระผูก
2. ระวังใช้ยาแผนปัจจุบันที่มีฤทธิ์ข้างเคียง เช่นคนที่ เป็นโรคกระเพาะอาหารเรื้อรังรักษาค่ายาน้ำพวก "อลูมิเนียม ไฮดรอกไซด์เฮล" โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์กินมากเกินไป ทำให้ อุจจาระแข็ง เวลาถ่ายอุจจาระต้องใช้กำลังเบ่งบ่อย ๆ ทำให้ ลำไส้ใหญ่อักเสบหรือเส้นโลหิตดำอุดตัน ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้เกิดริดสีดวงได้ง่าย

3. พยายามหลีกเลี่ยงการเบ่งกำลังที่ไม่จำเป็น

4. ถ้ามีหัวริดสีดวงยื่นออกมาให้เอาเกลือ 1 ช้อนชา น้ำ 1 ถ้วยแก้ว ผสมกันแล้วล้างให้สะอาดแล้วเช็ดแห้งทายา มีดังนี้

ยาที่ใช้รักษาริดสีดวง

1. ใช้หัวหรือเหง้ากระตกรก หรือเถาสิงโต ภาคใต้ เรียกกระโปรงทอง ภาคอีสานเรียกผักห่าน้อย จังหวัดชัยนาท เรียก เถาเงาะ ให้นำเอาหัวมาตำให้ละเอียดแล้วผสมน้ำปูนแดง ทาที่หัวริดสีดวงไม่ว่าจะเป็นริดสีดวงชนิดใดก็ตามมันจะผ่อแห้งไปเอง

2. ใช้ใบอักษิตวารย่างไฟให้อ่อนแล้วขยี้หนึบไว้ที่หัว
ริดสีดวง

3. ใช้ใบหูเสือจีน และใบเสลดพังพอนตำใส่สารส้ม
เล็กน้อย ทา

4. ยากินแก้ริดสีดวงภายใน ให้เอาใบและดอกของ
ต้นอักษิตวารหนึ่งให้สุก เมล็ดงาคำหนึ่งสุก กระจายคำ ทั้งสาม
อย่างตากแดดให้แห้งแล้วบดเป็นผง วิธีทำ อักษิตวาร 4 ส่วน
เมล็ดงาคำ 2 ส่วน กระจายคำ 2 ส่วน

5. ใช้ผักบุงสค 1 กิโลกรัม น้ำหนึ่งลิตร ต้มให้ระ
กรองเอาน้ำเอากากทิ้ง ใส่น้ำตาลทรายขาว 120 กรัม เคี่ยว
ให้เหนียวเหมือนน้ำเชื่อม กินครั้งละ 40 กรัม วันละ 2 เวลา
เช้า เย็น ถ้าไม่หายทำกินต่อ

6. พริกไทย หอมบ้อม และน้ำผึ้งและน้ำตาลทราย
เอาพริกไทย 2 กรัม หอมบ้อม 4 กรัม และน้ำผึ้งหรือน้ำตาล
ผสมกันกินครั้งละ 1 ช้อนชา

7. มะพร้าวอ่อนเปิดปากตั้งไฟจนร้อนจัด แล้วใส่สาร
หนูหนัก 5 บาท (ซื้อที่ร้านขายยา) แล้วนั่งแบบนั่งถ่ายรมโอ

8. บวบขม ใบเจ๊กหมุนฝาน ใบพาโหม และหัว

เพราะเดือน ๕ นี้ทำกันเอาน้ำผสมกับกะทิปริมาณเท่ากัน
 เกี่ยวกิน

9. ใช้วานเพรตสังฆาท ทำกับมะขามเปียกหรือบั้น
 เป็นเม็ดเท่าเม็ดพุทรา กินครั้งละ 3 เม็ดวันละ 3 เวลา ก่อน
 อาหาร ก่อนทำควรใช้ดุนมือสวมเพราะมียางจะทำให้คัน ถ้าจะ
 ให้ง่ายก็ใช้ครั้งละ 2 ซ้อไม่ให้มีตาหั่นเป็นซ้อเล็ก ๆ พอกกินได้
 แต่ต้องห่อ ด้วยมะขามเปียก หรือใบผักที่ต้มสุก แล้วเพื่อป้องกัน
 คันคอ หรือจะใช้ยัดใส่กล้วยสุกก็ได้

ไขร้อน กระจายน้ำ

1. ใช้ใบบัวบกกับน้ำชาขาวต้มกิน
2. ใช้ใบมะกา โพลรวมกันต้มน้ำกิน
3. ใช้ต้นผักกาดน้ำต้มใส่น้ำตาลกรวดกิน และเป็นยา
 แก้เจ็บคอ
4. ใช้ต้นพังพวยสท 60-120 กรัมทำคั้นเอาน้ำผสม
 น้ำผึ้งต้มพอร้อนกิน
5. ใช้ใบมะขามต้มน้ำอาบและระคี่ระชะ

ยาแก้ค้อพอกหรือค้อโต

ให้เอาใบมะขาม 3 กำมือต้มแล้วกรองเอาแต่น้ำเคี่ยวจนงวดจนอย่าให้ไหม้ แล้วใส่ยาตำเท่า ๆ กันผสมคั่วกันแล้วพอกที่ค้อบวมหรือค้อโต

ส่วนยากินให้เอาข้าวเย็นเหนียว ข้าวเย็นต้ รากส้มกุ้ง น้อย รากส้มใหญ่ ชันทองพยับบาท หัวหนองคายยาก กำมะถันเหลืองหนักสี่องศา 10 บาท ต้มกินวันละ 3 เวลาหลังอาหาร

โรคเบาหวาน

โรคนี้อาจเริ่มเป็นผู้ป่วยส่วนมากไม่รู้ตัว เพราะไม่มีอาการเจ็บปวดหรือไม่สบายอย่างใดเลย เพียงแต่มีบัสสาวะมากขึ้นทุกวันและบัสสาวะบ่อย ๆ เมื่อโรคเป็นมากขึ้นจึงจะพอรู้สึกมีอาการอ่อนเพลียง่ายและเหงื่อออกมาก การกินการดื่มมากกว่าธรรมดาแต่ร่างกายกลับผอมลง ยิ่งนานวันก็ยิ่งหนักกำลัง บางรายอาจมีอาการซึ่มไม้ไค้ตึกและอาจมีอาการคัน โดยเฉพาะรอบ ๆ อวัยวะเพศ มีอาการทำเข็นเพราะโลหิตหนืดเวียนไม่สะดวก

ป้องกันและรักษา

ถ้าสงสัยว่าจะเป็น โรคเบาหวานควร รีบตรวจ โลหิตและ

บัสสาวะ ถ้าเบาหวานที่เริ่มเป็นควรจำกัดอาหารที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ เช่นลดอาหารประเภทแป้งและของหวาน น้ำอัดลมทุกชนิด ทูเรียน หน่อไม้คอง กล้วย ข้าวหมาก น้ำมะพร้าว อ่อน ผลลำไย แกงโม น้อยหน้า ชนุน ข้าวโพค ควรรับประทานผักเขียวและพวกผลไม้ที่มีวิตามิน ซี เช่นน้ำมะนาว

ส่วนยาสมุนไพรรักษา โรคเบาหวาน นั้นมีมาก ชนิดสุดแล้วแต่หาได้สะดวก ทั่วยามีดังนี้

1. ถ้าอาการยังไม่มากให้เอาใบรางจืดชนิดดอกสีม่วง 30-50 ใบตำคั้นเอาน้ำผสมน้ำชาข้าวให้ได้สัก 1 แก้วกาแฟกินก่อนอาหาร 1 ชั่วโมง กินติดต่อกัน 2-3 วัน ๆ ละ 1 ครั้งก็จะหาย

2. ใช้ใบอินทนิ่น้ำแห้งคั่วให้กรอบประมาณ 8-9 ใบตำน้ำกินต่างน้ำชาให้ติดต่อกันสัก 1 สัปดาห์ แล้วไปตรวจน้ำตาลในเลือด

3. ใช้แก่นต้นซีเหล็กตำน้ำ 3 ส่วนเหลือน้ำ 1 ส่วน กินวันละ 3 เวลา

4. มะระขี้นกใช้เป็นอาหาร ลวกจิ้มน้ำพริกหรือต้ม ผัก แกงกิน

5. ใช้แก่นสะเดากับฟางข้าวต้มน้ำคั้นต่างน้ำชา
ยาแก้ผูกเป็นเบาหวานอาการมาก

1. ให้ใช้รำข้าวอ่อน ๆ สัก 5-6 ลิตรใส่หม้อใหญ่เติมน้ำให้มากตั้งเคี่ยวไฟให้นาน ๆ แล้วกรองเอาน้ำเก็บไว้ เอาใบเตยและใบสักหรืออินทนิลน้ำ น้ำหนักเท่ากันเอาไปผึ่งแดดแล้วย่างให้กรอบเก็บไว้ เวลาใช้ให้หยิบเอา 1 กำมือใหญ่ต้มกับน้ำรำข้าวที่กล่าวนั้นกินต่างน้ำชา

2. กำแพงเจ็ดชั้นหนัก 2 บาท แซ่ม่า 2 บาท มะแว้งเครือ 2 บาท โหมกขาว 2 บาท เกาหมวกแดง 2 บาท ชะเอมไทย 2 บาท รากลำเจียกหนัก 3 บาท รากคนทาหนัก 3 บาท ท้ายาทัง 8 อย่างนี้ซื้อที่ร้านขายเครื่องยาแล้วนำมาต้มกินต่างน้ำชา

3. ว่านเอ็นเหล็กแห้ง 1 ส่วน ฟ้าทะลายโจรแห้ง 1 ส่วน กระจาดำแห้งครึ่งส่วน เอาท้ายาทังสามอย่างบดเป็นผงผสมน้ำผึ้งปั้นเป็นเม็ด เม็ดเท่ากับมะละกอกินครั้งละ 10-15 เม็ด วันละ 3 เวลา

4. ใช้ต้นเหวือกปลาหม้อ ทองพันชั่ง ข้าวเย็นทั้งสองไม้ สัก พญารากดำ หัวร้อยรู เชือกเขาหนัง อย่างละ 2 บาท

ใส่หม้อดินต้มกินต่างน้ำประมาณ 10 วัน

ข้อระวังใช้ยาลดน้ำตาลในเลือด ให้สังเกตอาการด้านน้ำตาลลดลงจับปล้นหรือลดลงต่ำมาก จะทำให้ตัวเย็น หน้ามืด ใจหวิว เป็นลม ให้รีบรับประทานน้ำตาลหรือขนมหวานทันที และหยุดกินยา

โรคไต

โรคไตนั้นมีอยู่หลาย ชนิดและ เกิดขึ้นได้หลาย ประการ อาการสำคัญคือบวม เพราะไตมีหน้าที่ขับน้ำ เมื่อไตพิการขับน้ำออกมาได้น้อยก็จะกั่งอยู่ในร่างกาย ก็จะแสดงออกมากด้วยการบวม ส่วนจะบวมมากหรือน้อยนั้นแล้วแต่ชนิดของโรคและระยะเวลาที่เป็นโรค โรคไตอักเสบรุนแรงมักบวมแต่ไม่มากให้ดูที่หน้าตา หน้าคอและลำตัว ส่วนโรคไตเรื้อรังมักจะบวมส่วนร่าง เช่น ท้อง ขา เท้า และอวัยวะ เพราะร่างกายเสียไข่ขาวนานทำให้ไข่ขาวในเลือดต่ำ น้ำในเส้นเลือดซึมออกมาอยู่ใต้ผิวหนังโดยเฉพาะที่อวัยวะของร่างกาย แต่ก็มีโรคอื่นที่มีไข่ขาวในเลือดต่ำ เช่นโรคตับ โรคโลหิตจาง โรคขาดอาหาร ถ้าเป็นหญิงมักบวมเกี่ยวกับโรคประจำเดือน ซึ่งควบคุมโดยฮอร์โมนเพศ

โรคไตเกิดขึ้น ได้หลาย ประการ และมี อาการแตกต่างคือ

1. กรวยไตอักเสบ มักจะเกิดจากการติดเชื้อ ผู้หญิงเป็นมากกว่าชายเพราะเชื้อโรคเข้าสู่กระเพาะปัสสาวะง่าย การกระทบกระแทก ปัสสาวะคั่ง โรคเบาหวาน ร่างกายอ่อนแอ ทำให้เชื้อโรคแพร่ทั่วจากกระเพาะปัสสาวะเข้าสู่กรวยไตโดยตรง ทำให้มีอาการไข้สูง หนาวสั่น ปวดหัว อาเจียร ปัสสาวะขุ่น ออกน้อย ปวดหลังข้างและปวดท้อง การรักษา ถ้าเป็นโรคเบาหวานควรควบคุมน้ำตาลในเลือดและปัสสาวะ ถ้าเป็นต่อมลูกหมากโต ควรใช้แก่นต้นนมควาย-ต้ม น้ำกินต่าง น้ำชาให้มาก ถ้ามีอาการมากให้เอาหญ้าดอกปล้อง 1 กำมือ ตะไคร้ต้น 1 กำมือ ข้าวเปลือก 1 กำมือ น้ำตาลกรวดก้อนเท่าหัวแม่มือ ใส่น้ำ 3 แก้วกาแฟต้มให้เดือดเหลือแก้วครึ่ง แบ่งกิน 3 เวลา ก่อนอาหาร ถ้าทำไม่ได้ใช้เมล็ดคินญาปากควายต้มน้ำกินก็ได้

2. เนื้อไตอักเสบ มักเป็นร่วมกับกรวยไตอักเสบ เพราะเชื้อโรคลุกลามไปยังเนื้อไตได้ง่าย อาการต่าง ๆ คล้ายคลึงกับโรคนี้ส่วนมากเกิดกับผู้ที่เป็นโรคเกา การรักษาให้เอารากเถารางจืด 30 กรัม รากจำพวกผัก 30 กรัม เปลือกแตง

โมแท้ง 20 กรัม ท้มน้ำกินก่อนอาหารวันละ 3 เวลา

3. โรคไตอักเสบ โรคนี้เริ่มเป็นมีอาการไอเจ็บคอ เป็นไข้ น้ามาก่อนทำให้เกิดคอกอักเสบและทำให้อักเสบขึ้นที่กลุ่ม เลือดฝอยด้วย ไตจึงไม่อาจจะกรองน้ำของเสียได้ จึงบวมหอบ เหนื่อย มีน้ำคั่งอยู่ที่ชายปอด ความดันสูง มีไข้ เจ็บคอ บัสสาวะน้อย อาจมีสีกคล้ายน้ำตาลเนือ บวมที่หน้าตา ใบหน้า ตามตัว บางรายไม่บวมซัดเจน เพียงมีผิวหนังตึง ๆ การรักษาให้เอาคั้นเจ้าพริกสด 30 กรัม เมล็ดหญ้าปากควายแห้ง 15 กรัม ตะไคร้ต้นแห้ง 20 กรัม หนุ่ยดอกปลือ จีนเรียกจ๊กจ๊ก เฉ่า 15 กรัม ท้มน้ำใส่น้ำตาลกรวดกินก่อนอาหารวัน 3 เวลา

4. โรคไตหย่อนสมรรถภาพ ต้นเหตุเกิดจากโรคไต อักเสบเรื้อรัง โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเหล่านี้เองทำให้ไตขับของเสียอ่อนกำลังไม่สามารถขับของเสียออกมา ได้ อาการที่เห็นได้ง่ายคืออ่อนเพลีย ซีด เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ตะอึก เหนื่อยง่ายมีน้ซึมหมกตติ การรักษาให้เอาราก หรือหัวกะโปกกระชายแดง (ถ้าหาไม่ได้ใช้กระชายธรรมดา แทนก็ได้) ย่างไฟหรือคากแดดให้แห้ง หัวว่านเพชรน้อย หัวว่านมหากำลัง หัวว่านไฟ-ไพรแดง ยาทั้งสี่อย่างนี้หนัก

เท่ากันตากแห้งบดเป็นผง รับประทานครั้งละ 1 ช้อนชาชง
น้ำรับประทานวันละ 3 เวลา ก่อนอาหาร ถ้าบัสสาวะไม่สะดวก
ก็ให้หญ้าดอกปล้อง 1 กำมือ ตะไคร้ต้น 1 กำมือ น้ำตาล
กรวด 1 ก้อน เท่าแก้วแม่มือต้มน้ำกินต่างน้ำชา

ต่อมลูกหมากโต

ผู้ป่วยมีอาการบัสสาวะตอนกลางคืน สายบัสสาวะเล็ก
และเริ่มบัสสาวะอ่อนหรือเบาลงมาก และใช้เวลานานกว่าจะ
บัสสาวะเสร็จ เมื่อจวนเสร็จบัสสาวะเป็นหยก ๆ บางรายบัส-
สาวะไม่ออกและปวดมาก ถ้ายังอັกเสบค้วยยิ่งเจ็บมาก อยาก
บัสสาวะตลอดเวลา มีไข้ หนาวสั่น น้ำหนักตัวลดลงมาก
ถ้าใช้วิธีสวนบัสสาวะก็ยิ่งทำให้เกิดอັกเสบมากขึ้น การใช้ยา
รักษาให้เอา "นมควาย" (ไม้นี้มีอยู่สองชนิด อีกชนิดหนึ่ง
เรียก "นมวัว" มีลักษณะคล้ายกันต่างกัน แต่หลังใบสากคล้าย
กับกระชายทรายซึ่งมีผลดีกว่า) ให้เอาเนื้อไม้้นมควายฝานเป็น
ชิ้นบาง ๆ แล้วย่างไฟให้มีกลิ่นหอมต้มน้ำกินต่างน้ำได้ผลดีมาก
ท่านที่ต้องการขอได้ทีวัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม)

แต่ท่านที่เป็นต่อมลูกหมากโตต้องลดอาหารจำพวกเผ็ด

ร้อน เช่น พริกไทย ระวังอย่าถูกความเย็นจนหนาวสั่น อย่าให้เป็นหวัด อย่ากลืนบัสสาวะนานเกินควร

ยาแก้ปวดหลัง ปวดเอว ปวดตามตัว

1. ใ้ร่ากจ้ำพริก หรือแก้้ว-ทะโหลดแก้้ว-แก้้วพริก ใ้สตก 30-60 กรั่มท้มน้กัน
 2. ใ้ไบซี่เหล็ดัก แก่นสะเตา กระคูกไก่ ปลดาดโหลด เผือก ท้มน้กัน
 3. ใ้เปลือกแถงโมเชียว ๆ ตากนั้ที่ร้่มให้แห้ง แล้ว บคเป็นผงผสมเกลือกัน
 4. ใ้ร่ากพุดตานสตก 30 กรั่ม หั้นเป็นฝอยใ้ร้รวมกั บกระคูกหางหมู ใ้ส่น้ำและเหล้าอย่างละเท่ากัันปริมาณพอควร แล้วท้มน้กัน
 5. ใ้ร่ากหญ้าเดีบมีอนาง มัคแล้วท้มน้กั 3 ส่วนเหลือ 1 ส่วน
- ทำนที่ปวดหลังตรงกลางกระคูกสันหลังหรือบริเวณไกด์ เคียงและต่ำลงมาตามบริเวณก้นกบ บัสสาวะน้อยมีส้ซ้่มเหล่านั้

มักเกิดจากขั้วรถยนต์ นั่งทำงานนานเกินไป ซึ่งจักรยานยนต์หลาย ๆ ชั่วโมง คีมหน้าน้อย พักผ่อนน้อย ทำให้กระดูกและกล้ามเนื้อส่วนหลังอักเสบ ต้องระวังอย่าใช้ยาแก้ปวดบ่อยนัก ยาเหล่านี้เพียงแต่ระงับความปวดชั่วคราว จะทำให้ความปวดทวีขึ้น ควรพักผ่อนและคีมหน้ามาก ๆ ถ้ามีอาการปวดมากควรใช้ขิงตำผสมเหล้าขาวแก้วไฟให้อุ่น แล้วห่อผ้าประคบที่ปวด หรือใช้น้ำมันกัญชุกา หรือใช้เมนทอลกับการบูรน้ำหนักเท่ากัน ใส่ขวดเล็ก ๆ ไว้ด้วยกัน เคี้ยวเคี้ยวก็กลายเป็นน้ำมัน ใช้ทาแก้ปวดหลัง ปวดเอว ปวดตามข้อ ปวดหัว แก้หวัด คัดจมูก

ยาแก้ขี้ตเบา

1. ใช้ผักกาดน้ำ 1 กำมือ ใส่น้ำ 3 ถ้วย ต้มใส่น้ำตาลแดงกิน

2. ใช้ต้นเตยหอมและรากคัมภีร์น้ำกิน

3. ใช้ใบทองพันชั่งตากแห้งชงน้ำกิน

4. ใช้รากหญ้าคาต้มน้ำกินต่างน้ำ

5. ใช้รากหญ้าปากควายทั้งต้นต้มน้ำกิน

6. ใช้หญ้าหนวดแมวต้มน้ำกิน

7. ไข่เหง้าหรือจุกสับประคัมน้ำกิน
8. ไข่หญ้าดอกปล้องต้มน้ำกิน
9. ไข่หญ้าไทรต้มน้ำกิน
10. ปวดหลังอ่อนเพลียบัสสาวะขกให้เอาตะไคร้ทั้งต้น
หั่นแล้วคั่วให้แห้งชงน้ำร้อนกินต่างน้ำชา

โรคหัวใจ

ท่านที่เป็นโลหิตในหัวใจตีบหรืออุดตัน ควรรับประทานต้นหอมสดหรือหัวหอม หรือกระเทียมสดจะช่วยลดไขมันในเส้นโลหิตของท่านให้เป็นปรกติได้ โดยใช้ต้นหอมสดรับประทานกับอาหารมื้อหนึ่งประมาณ 5-6 ต้น ถ้าเป็นหอมเล็กครั้งละ 4-5 หัว ให้กินต่อกันประมาณ 10 วัน หรือหอมหัวใหญ่ครึ่งหัวโดยใช้จิ้มซอสหรือปรุงกับปลาเค็มบ้าง กับແหม่มบ้าง กับสลัดบ้าง หรือใช้คอกำฝอย 1 หยิบมือ คอกแก้กชวยประมาณ 10 ดอก ใส่ น้ำ 2 แก้วต้ม น้ำกิน หนึ่ง โรคหัวใจนั้นมีอยู่หลายประเภท คือหัวใจรั่ว หัวใจตีบอุดตัน หัวใจบวม และอื่น ๆ ท่านที่เป็นโรคหัวใจควรกินผักกระถินดิบ ๆ ให้มากเป็นประจำ หรือหัวฉายเท่าจมน้ำผึ้งกินเช้า-เย็น

ท่านที่เป็นโรคหัวใจควรงดเสียดจากเหล้า บุหรี่ น้ำอัด-
ลม กาแฟ และควบคุมอาหารรับประทานแต่พอควร งดพวก
ไขมันต่างๆ ระวังอย่าให้อ้วนมาก ควรบริหารร่างกายด้วยการ
แกว่งมี้อ

ยาแก้ลมแน่นหน้าอกหายใจไม่สะดวก ใช้หัวหรือแง่ง
ของว่านไฟ-ไพรแดง จีนเรียกเล้งเกี่ย ทัพน้ำกิน

โรคปอด

1. ปอดอักเสบ ฝืนในปอด มีหนองในช่องปอด ใช้
หญ้างวงช้างทั้งต้นสด 60 กรัม ทัพน้ำผสมน้ำผึ้งกิน หรือทำคั้น
เอาน้ำผสมน้ำผึ้งกิน

2. ปอดอักเสบ มีหนองในปอด วัณโรค และโรค
ปอดอื่นๆ ใช้ฟ้าทะลายโจรทั้งต้นสด 20-30 กรัม ทัพใต้น้ำตาล
แดงกิน หรือแห้งบดเป็นผงทำเป็นเม็ดมะละกอกินครั้งละ 20-
30 เม็ด แต่ต้องรับประทานติดต่อกันนานหน่อยจึงจะหายขาด

โรคตับ

1. ตับอักเสบเฉียบพลัน ทำให้ตัวเหลืองไข้ง่าพุทธร-

รักษา 60-90 กรัม ต้มน้ำกินวันละ 3 เวลา ก่อนอาหาร กิน
 คือก่อประมาณ 7 วันจะเห็นผล ท้วเหลียงจะหาย

2. ใช้รากมะเคือหอม กินแก้คั้บทรุกคั้บพิษที่คั้บและ
 ปอก

3. ใช้ใบเงินใบทองกินแก้คั้บทรุก คั้บพิษที่คั้บและ
 ปอก

4. คั้บอักเสบใช้คั้บโคไม่รู้ต้ม ใบห้าบาท ดอกหอม
 โกล้ต้มน้ำกิน

ธาตุพิการ ใช้ใบมะคุมตากแห้งชงน้ำคั้ม

นอนไม่หลับ ใช้เมล็ดคชุมเท็ก (โท) กั้บให้คั้
 แล้วชงน้ำกิน

โรคบิด

บิดมีสองชนิด คือชนิดมีคั้บ และไม่มีคั้บ ชนิดมีคั้บ
 มีคั้บเหตุเกิดจากเชื้อโรค "อามีบา" เข้าสู่ร่างกายทางอาหาร
 น้ำ และเครื่องคั้ม เชื้อนี้จะทำให้ลำไส้เป็นแผล มีโลหิตไหล
 ซึ่ม ทำให้ผู้ป่วยอ่อนเพลีย มีอาการท้องร่วง อุจจาระเป็น
 หนอง มูก เลือด ถ่ายบ่อยๆ หรือกลอดเวลา ปวดเบ่งหรือมี

ใช้ โรคนี้ร้ายแรงต้องรีบกินยา

ตัวยาสมุนไพรมที่ ใช้รักษาได้ผลดีมีดังนี้

1. รากผักโขมหนามสด 60 กรัม ว่านกาบหอยใช้ใบสด 30-60 กรัม รวมตำน้ำผสมน้ำผึ้งหรือน้ำตาลแดงกิน
2. ใช้ต้นผักเบี้ยสด 1 กำมือ สัก 90-120 กรัม ตำน้ำผสมน้ำตาลแดงกิน
3. ใช้ต้นกะเม็งตัวเมีย จีนเรียกเข็กบั๊กเช่า ใช้ต้นสด 60 กรัมตำน้ำกิน
4. ใช้รากหญ้าขี้ฉาบอน จีนเรียกบ้วยเน็กเช่า 30-60 กรัม ตำน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน
5. ใช้ใบฝรั่งสด 30-60 กรัมตำน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน
6. ใช้เปลือกโมกหลวง เปลือกลูกทับทิม และเปลือกมังคุดอย่างละ 1 ส่วนเท่า ๆ กัน ใส่น้ำพอท่วมยา ตำให้เคี้ยวประมาณ 10 นาทีแล้วกลืน พออุ่น ๆ รับประทานครั้งละ 2 ช้อนโต๊ะ ก่อนอาหารวันละ 3 ครั้ง กินประมาณ 2-3 วันจะหาย ห้ามกินมากจะทำให้นอนไม่หลับ และเกิดขื่นบ้วนในท้อง ถ้าไม่จำเป็นอย่าใช้ถาวรนี้เลย
7. ใช้รากกระท้อน 30-60 กรัมตำน้ำกิน

8. ใช้แก่นมะขามต้มน้ำกิน

9. ใช้รากพังงูเขี้ยวสด 30 กรัม ใบชาเก่า 10 กรัม
ใส่ น้ำ 2 ถ้วย ต้มเหลือ 1 ถ้วย แบ่งกิน 3 เวลา

บิขชนิดไม่มีตัว เกิดจากเชื้อแบคทีเรียหลายชนิด เข้าสู่ร่างกายทางอาหารและเครื่องคั้นที่สกปรก โรคนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ่ายอุจจาระบ่อย ๆ ปวดเบ่งอยากถ่ายอยู่ตลอดเวลา อุจจาระตอนแรก ๆ เป็นน้ำ ต่อไปเป็นมูกและโลหิตปนเล็กน้อย ในระยะหลังจะมีมูกโลหิตและหนอง ผู้ป่วยจะกระหายน้ำ น้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็ว ต้องรีบรักษาให้ผู้ป่วยนอนพักให้เต็มที่ เอาความร้อนประคบหน้าท้องไว้เสมอ กินอาหารเหลว เมื่อท้องร่วงหยุดให้ดื่มน้ำมากๆ ถ้ายามีดังนี้

1. ใช้ฟ้าทะลายโจร 30-60 กรัมต้มน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน หรือใช้คันแห้งบดเป็นผงทำเป็นเม็ทกินวันละ 4 ครั้ง

3. ใช้รากหญ้าขี้ฉ้อ 30-60 กรัมต้มน้ำผึ้ง หรือน้ำตาลแดงกิน

4. ใช้เครือหมากแตก (ภาคเหนือ) กระทุงลาย (ภาคกลาง) ใช้ใบ เถา รากต้มน้ำกิน

5. ใช้ดอกคำไทยหรือใบต้มน้ำกิน

6. ใช้ใบฝรั่งต้มน้ำกิน หรือใช้เปลือกผลทับทิมต้ม
น้ำกิน

7. ใช้น้ำปูนใส (ปูนแดงกินกับหมาก) 1 ถ้วยตะไล
ชั้นผง (ชั้นยาเรือ) ละลายพอกคีมไค้อย่าให้ชั้นนํก กินเข้าไป
10 นาทีหายขาด

8. ใช้คั้นน้ำมันราชสีห์แห้ง 15-30 กรัม บิดเป็น
เลือกใส่น้ำตาลทราย ถ้าบิดถ่ายเป็นมูกใส่น้ำตาลแดงใส่น้ำสุก
กุนเอน้ำกิน

ยาแก้หวัดที่ตกโรค

1. ใช้ผลมะกรูด 1 ซีกฝานเอาเฉพาะผิว กับพริกไทย
ร่อน 20 เม็ด ทำให้ละเอียดผสมกับสุรชาขาวครึ่งถ้วยชากินทันที
ในขณะที่ยังยังเค็มอยู่อย่างแรงจะหยุดทันทีใช้ได้ผลดีมาก

ยาแก้ไข้จับสั่นและอาการ

ทันเหตุเกิดจากพยาธิของเม็กโลหิต 3 ชนิด คือทำให้
มีอาการ "จับวันเว้นสองวัน" มีน้อยมาก "จับวันเว้นวัน" พบ
มาก "จับทุกวัน" พบมากและรุนแรง อาการหนาวสั่น มีไข้
สูงมาก จับเป็นเวลาแล้วแต่พยาธิชนิดใด การจับไข้แบ่งเป็น

4 ตอน กือ

1. เริ่มเป็น มีอาการปวดตัว ครั่นเนื้อครั่นตัว ง่วง เบื่ออาหาร เบื่อหน้าयरงาน ปวดกระดูกทั่วไป อาเจียน ความร้อนของร่างกายสูงขึ้น เป็นอยู่หลายวัน

2. ต่อมาเริ่มมีอาการหนาวสั่น สั่นทั้งตัว รู้สึกหนาวมากหนาวจนกางสั่น ห่มผ้าเท่าไรก็ไม่หายหนาว ผิวหนังเย็น และกล้า ตัวร้อนจัด อาเจียน ปวดหัวมาก ถ้าเป็นเด็กเล็ก ๆ จะเพ้อคลั่งอาจชักได้ ระยะเวลาเป็นเวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

3. เมื่อหมดระยะหนาวจะรู้สึกอบอุ่นขึ้น สบักร้อน สบักหนาว และรู้สึกร้อนขึ้นทุกที ๆ ร้อนเผ่าไปทั้งตัว รู้สึกร้อนอย่างรวดเร็ว ต้องรีบเอาผ้าห่มออก หน้าแดงผิวแห้งและ แสบร้อน ปวดหัวจัดถึงเพ้อ อาเจียน กระจายน้ำ ความร้อนสูงมาก ระยะเวลาเป็นเวลาประมาณ 1-4 ชั่วโมง

4. พอตัวหายร้อนหรือไข้สว่าง เริ่มสบายขึ้นเหงื่อจะ เริ่มออก และออกมากจนท่วมตัว ความร้อนจะลดลงรวดเร็ว ผู้ป่วยจะพักผ่อนหลับไค่นาน พอตื่นขึ้นร่างกายปรกติเหมือน ไม่เป็นป่วยมาก่อนเลย ทำงานไค้อย่างปรกติ ระยะเวลาเรียกว่า "ระยะพักตัว" แล้วจะกลับเป็นอีก ถ้าไม่รีบรักษาจะเป็นโรค

โลหิตจาง ผอมเหลือง ท้องบ่วง ม้ามโต บึงกันอย่าให้ยุ่ง
กัก กินอาหารเหลว ถ้ามีไข้สูงเช็ดตัวด้วยน้ำเย็น

ยารักษาไข้มาลาเรีย - ไข้จับสั่น

1. หนุ่ดั่งงู จีนเรียกโจ้วจี้เช่า ใช้ทันตศ 30 กรัม
ต้มน้ำกิน
2. ใช้รากพังงูเขียว จีนเรียกเบ่ปี้เช่า ใช้รากตศ 30
กรัมต้มน้ำกิน
3. ใช้ต้นผักครากหัวแหวน จีนเรียกเทียนบั้งเช่าใช้ตศ
30 กรัม ต้มน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน
4. ใช้หญ้าไต่ใบแก้วให้แห้ง แล้วต้มน้ำใส่น้ำตาลแดงกิน
5. ใช้หญ้าบ้านมราชสีห์ ใช้ได้ทั้ง 2 ชนิดตศ 30-
50 กรัม ต้มกับเนื้อหมูแดง หรือน้ำตาลแดงกิน หรือตากแห้ง
บดเป็นผงผสมน้ำตาลกรวดกิน

6. ใช้รากพุ่มเรียงและหญ้าลูกไต่ใบต้มน้ำกิน

ยารักษามาลาเรียขึ้นสมอง มีอาการเพ้อคลั่งให้เอาใบ
มะขาม 3 กำมือ นำมาตำคั้นเอาน้ำผสมเหล้าขาวหนึ่งเบ็ก ให้
คนไข้รับประทาน 2-3 ครั้งหายดี

ยาแก้ไข้ใน

1. น้ำตาลทรายแดง 3-4 ช้อนโต๊ะ เหล้าขาว 1 ถัง ผสมกันกิน
2. ใช้หัวตะไคร้ต้มให้เดือดคนานครึ่งชั่วโมงกินครั้งละ 1 ถ้วย (250 ซี.ซี.)
3. ใช้ใบกระดุกคำหรือกระดุกไก่อคำ จีนเรียกโฮวุกุอิ-อั้งตัน ใช้ใบสดคำคั้นเอาน้ำผสมเหล้าขาว รับประทานแก้ไอ และอาเจียรเป็นเลือด แก้การช้ำชอก เช่น ตกจากที่สูง หรือ หกล้มกระทบกระแทกกับของแข็ง ถ้าช้ำบวมเขียวภายนอกให้ ใช้ใบตำผสมสุราประคบหรือพอกที่ปวด
4. ปวคช้อหรือเกล็ดช้ยอกไซ้แห้งเจตมูลเพลิง 1.5-3 กรัม ต้มน้ำหรือแช่เหล้ากินครั้งละ 5 มิลลิกรัม วันละ 2 ครั้ง
5. เกล็ดช้ยอกปวคบวม ฟกข้าว ใช้ใบสดคั้นสับข้าว ภาคนื้อเรียกมะโห่งหงเทก ใช้ใบสดตำพอกบริเวณที่เป็น
6. กระดุกหัก ใช้เปลือก ของต้นสับข้าว ร่วมกับต้นส้ม กบและพริกไทย 4-5 เม็ด ตำผสมเหล้าขาวแล้วผัดให้อุ่นพอก ให้หนาแล้วไซ้ไม้พับผ้าให้แน่น

คุณประโยชน์ของมะนาว

1. เป็นหวัด ไซ้หวัด มีอาการเจ็บคอและไอ ใช้น้ำมะนาวผสมกับเกลือ จิบทีละน้อย ๆ แต่จิบบ่อย ๆ

2. มีอาการไอ หรือเสียงแหบแห้ง ให้อาบน้ำมะนาว 2 ลูก ปอกเปลือกนอกออก แล้วผ่าซีกใส่เกลือพอควรอมไว้ในปากให้น้ำมะนาวค่อย ๆ ไหลลงลำคอ หรือใช้น้ำมะนาวผสมน้ำผึ้ง ท้มแก้ไอเจ็บคอ

3. ไขมันเลือด ใช้น้ำมะนาว 4 ลูก เกลือพอควรให้มีรสเค็ม และน้ำผึ้งพอหวาน กินหลังอาหาร หรือใช้ใบมะนาว 108 ใบ เพลี้ยจักจั่น 11 ตัว ปูนขาวหนักประมาณ 4 บาท วิธีทำ คั้นน้ำมะนาวใส่เพลี้ยจักจั่นและปูนขาวใส่ปนกัน คองประมาณ 3 คืน รับประทานครั้งละจอกชา แก้ไอเป็นเลือดคคิ

4. ปวดศีรษะ ใช้น้ำมะนาวฝานเป็นซีกบาง ๆ แล้วเอาปูนที่กินกับหมากสะเลงคั้นหน้ามะนาว บีบที่ตรงขมบ อาการปวดจะค่อยหายไป และตอนเช้าใช้น้ำมะนาวผสมกับน้ำตาลสัก 1 แก้วกิน จะช่วยให้หายจากโรควิวเวียนและปวดหัว

5. แก้ไข้ นำใบมะนาวมาหั่นฝอย ๆ ชงด้วยน้ำเดือด ท้มแบบน้ำชาจะช่วยลดไข้ และใช้อ้อมกล้วยคอกฆ่าเชื้อโรคได้คิ

6. เป็นลมวิงเวียน อยากอาเจียน หรือมีอาการอึดอัด ไข้มะนาวผ่าซีกโรยเกลือป่น ใส่น้ำตาลทรายขาวสกัด บีบ กินลงไปพักเดียวก็หายเป็นปกติทั้ง ไม่ว่าจะ เป็นอาการคลื่นไส้ จากการมีกรรม หรือเมารถ แพ้อากาศ มะนาวช่วยคุณได้ หรือไข้มะนาวจิ้มเกลืออมไว้ในปากสักครู่ จะรู้สึกสดชื่นจากการ เป็นลมวิงเวียนหน้ามืดได้ หรือใช้เปลือกมะนาวขี้ให้คัมก็ได้

7. เกิดหกล้มหัวในปูด หรือฟกช้ำตามแขนขา ใช้ แป้งคินสอพองผสมกับ น้ำมะนาวทาตรงที่ ช้ำบวมสัก พักใหญ่ ๆ อาการปวด บวม ปูดจะยุบ หมดในวันละ 2 ครั้ง ภายใน 2 วันจะหายไปเอง

8. แก้วข้างตุ่มในคอเด็ก ขับเสมหะ เมื่อกออกในปาก ใช้เมล็ดมะนาวเผาไฟบดให้ละเอียด ใช้น้ำมะนาวหรือรากของ มะนาวฝนกับน้ำเป็นกระสาย ผสมเข้าด้วยกันแล้วกวาดข้างเด็ก หรือเอาน้ำมะนาว 1 ช้อนชา แล้วเอารากมะนาวมาฝนให้ข้นดี แล้วล้างคอเด็กสัก 2-3 ครั้งก็หาย

9. เมื่อกมะนาวใช้เกี่ยวกินขับเสมหะ ใช้ติดต่อกัน 7 วัน ใต้ผลดี

10. ท่อมทอลซินอักเสบ เอาน้ำมะนาว ผสมกับน้ำผึ้ง

தாக่อนนอน

18. แก้วสังข์ ใช้น้ำมะนาวผ่าซีกตาก่อนนอน และหลังตื่นนอนไม่กี่วันก็หาย
19. ถัน มีเมือกผดที่ตามแขนขา ใช้น้ำมะนาวคั้นกลางลูก รมไฟพออุ่น ถูตามที่คันภายใน 2-3 วันจะหาย
20. แก้วปูนซีเมนต์กัก ใช้น้ำมะนาวทา
21. แก้วน้ำกักเท้า ใช้น้ำมะนาวทาที่ตุ่มคันทั้งไว้ให้แห้ง ต้างน้ำสบู่อุ่นแล้วเช็ดให้แห้ง แล้วเอาเบี่ยงทาตุ่มคันจะหาย
22. รอยแผลเป็นจากอุบัติเหตุ ใช้น้ำมะนาวผสมกินสอพองทาบริเวณที่เป็น จะทำให้ไม่ดำ
23. ถ้าใครถูกควั่นนอนแล้วคัน แต่ยังไม่เป็นแผลเปื่อย ให้เอาน้ำมะนาวผ่าซีกถูตรงที่คัน ถ้าเปื่อยเป็นแผลแล้วให้เอาบานไม่รู้โรยมาตำกับปูนที่กินกับหมาก ผสมน้ำเล็กน้อยทาตรงแผลเปื่อย รับรองหาย
24. คับคันคันเท้า ใช้น้ำมะนาวทารักแร้ป้องกันคันคันเท้า
25. แก้วปวดฝี ใช้น้ำราดสด ผ่นกับเหล้าทา หรือซูดเอาผิวผลมะนาวผสมกับปูนแดงบดฝีจะหาย
26. ผีมะทอย ใช้น้ำมะนาวคว้านใส่ในออกให้เอาน้ำ

เข้าไปได้ แล้วเอาปูนแดงใส่ใน สวมนิ้วมือเข้าไปอาการปวด
จะหายก็

27. แก้วไฟลวก น้ำร้อนลวก ให้อาบน้ำมะนาวชะโลม
บริเวณที่ถูก จะช่วยดับพิษปวดแสบปวดร้อนได้

28. แก้วผิวหนังฟกช้ำ ใช้น้ำมะนาวผสมกับดินสอพอง
ทาที่ผิวถูกกระแทก เขียว ฟกช้ำ หรือบวมโต จะหายเป็นปกติ

29. แก้วปากทะยัก เมื่อถูกตะปูตำ หนามเกี่ยว หรือ
ถูกของที่มีคม เอาน้ำมะนาวบีบใส่แผลที่เป็นนั้น จะป้องกัน
ปากทะยักได้ก็

30. หนามปักหักคา ใช้น้ำมะนาวกับน้ำมันตับปลาใส่
ที่แผล จะ कुछ หนามออก

31. แก้วเจ็บขบ เอามะนาวผ่านตรงส่วนหัวออกขนาด
พอสอดนิ้วเข้าไปได้ ใช้มีดคว้านเอาเนื้อในออกเล็กน้อย เอา
ปูนแดงทาบาง ๆ แล้วเอานิ้วสอดเข้าไป แล้วทิ้งไว้ ทำดังนี้
2-3 ครั้งจะหาย

32. แก้วพิษแมลงสัตว์กัดต่อย ใช้น้ำมะนาวพอกที่แผลไว้
2-3 นาที แล้วเปลี่ยนใหม่ จะหายปวด (ตะขาบ แมลงป่อง)

33. แก้วปลาชุกยัก ใช้น้ำมะนาวผ่าซีกแล้วกดหรือถูตรง

รอยปลาคुकยักษ์ สักพักหนึ่งจะหายปวดใน 4-5 นาที

34. รักษาโรคกระเพาะ ใช้เปลือกผลมะนาวขงน้ำ
ร้อนคั้น เป็นยาขับลม และแก้โรคกระเพาะได้

35. แก้วปวดท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้น้ำมะนาวผสม
น้ำตาลกิน

36. เด็กท้องอืดร้องกวนในเวลากลางคืน เอาปูนแดง
ขยลงบนฝ่ามือ บีบน้ำมะนาวคลุกให้ทั่ว แล้วทาท้องเด็ก สัก
ครู่หนึ่งเด็กจะผายลม 2-3 ครั้ง แล้วจะหยุดร้องไห้

37. แก้กท้องร่วง ใช้น้ำมะนาวผสมกับน้ำสะอาดคั้น

38. ท้องผูกใช้น้ำมะนาวก่อนแก้วกาแฟ ใส่เกลือเล็กน้อย
คั้นทุกวัน เป็นยาระบายได้ดีทำให้เจริญอาหาร

39. แก้กบิก ใช้น้ำมะนาวกับน้ำผึ้ง หรือปูนใสอย่าง
ละเท่ากัน กินครั้งละ 2-3 ถ้วยตะไล

40. แก้อาหารเป็นพิษ ใช้น้ำมะนาว น้ำปูนใส ใส่
เกลือให้มีรสเค็ม กินครั้งละ 1 ช้อนโต๊ะ

41. แก้กผิดสำแดง ใช้น้ำมะนาวผสมกับน้ำชาขง
กินแก้ผิดอาหาร เช่น เวลาป่วยใช้กินอาหารผิดสำแดง

42. แก้กบัสตาระกะปริบะปรอย ใช้น้ำมะนาวสดคั้น

น้ำใส่น้ำตาลกิน

43. ฟอกโลหิต ใช้ใบมะนาว 7 ใบ ต้มน้ำกินครั้ง
ละ 3 ถ้วยชา วันละ 3 เวลา

44. แก้กษุขาว ใช้น้ำมะนาว 2 ช้อนชา เกลือ
น้ำตาลนิดหน่อย ผสมน้ำสุก ใส่น้ำแข็งกินแก้สตรีมีระดูขาวมาก

45. แก้ไข้ทับระดู ใช้ใบมะนาว 100 ใบต้มน้ำกิน

46. แก้น้ำเหลืองเสีย ใช้ใบมะนาว 108 ใบ เกลือ
3 ช้อนขาว ต้มกินครั้งละครึ่งแก้ว วันละ 1 ครั้งก่อนนอน

47. แก้กลมเวียน ใช้ใบมะนาวต้มน้ำกินกับยาหอม

คุณประโยชน์ของว่านยาสมุนไพโร

ฟ้าทะลายโจร (น้ำลายพังพอน)

มีรสขม เป็นยาเย็นไม่มีพิษ ไข้แก้ร้อน แก้พิษ บวม บิดจากแบคทีเรียอย่างเฉียบพลัน ภาวะอักเสบ ลำไส้อักเสบ ปอดอักเสบ มีหนองในปอด วัณโรค กอเจ็บ หลอดลมอักเสบ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ริดสีดวงอักเสบ ความดันโลหิตสูงจนมีอาการปรากฏให้เห็น แผลบวมอักเสบมีหนอง แผลไฟและ น้ำร้อนลวก งูกัด คางทูม หูชั้นกลางอักเสบ ปากอักเสบ

วิธีใช้ ใช้ทั้งต้นแห้ง 5-10 กรัม บดเป็นผงชงน้ำ หรือทำเป็นยาเม็ด ใช้ภายนอกต้มน้ำชะล้าง หรือผสมน้ำมัน พืชทาหรือพอกแผล

โรคเบาหวาน ใช้ต้นฟ้าทะลายโจรผสมกับเอ็นเทลิอง และกระชายดำ ทำเป็นยาเม็ดกิน

ว่านรางจืด หรือ ขางจืด

มีกลิ่นหอมมัน และมีรสเผ็ดเล็กน้อย

สรรพคุณ แก้ยาเบื่อเมา แก้ลมเพลมพัต เช่น ยาฆ่าพวกแมลงต่าง ๆ ได้ผลดี

วิธีใช้ เอาหัวตำผสมกับน้ำชา ขี้วกลอกปากเข้าไป
ไม่ว่าสัตว์หรือคน ถูกยาเบื่อชนิดใดก็ตามเมื่อกินยานี้แล้วหาย
แล ถ้ากินเป็นประจำจะช่วยถอนพิษต่าง ๆ ในร่างกาย และยัง
เป็นยาอายุวัฒนะอีกด้วย

ที่สวนสมุนไพรวัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม) ต. สุเทพ
จังหวัดเชียงใหม่ มีหลายชนิดท่านที่สนใจศึกษาค้นคว้าได้

ว่านไฟ - ไพลแดง - เล้งเกี้ยว

มีกลิ่นหอม รสขมเผ็ดหวาน เป็นยาสุขุม

สรรพคุณ ใบใช้แก้ครั่นเนื้อครั่นตัว แก้เมื่อยขบ
คอกช่วยกระจายเลือด อันเป็นลิ่มเป็นก้อนให้ตก รากแก้เลือด
กำเอาออกทางจมูก แก้อาเจียรเป็นโลหิต หัวหรือแง่งต้มน้ำ
กินแก้ท้องผูก ท้องเฟ้อ เรอเปรี้ยว ลมแน่นหน้าอก หายใจ
ไม่สะดวกและสะอึก ขับอุจจาระจำเคื่อนของสตรีให้เป็นปกติ

หมายเหตุ ถ้าสะอึกธรรมดาหายใจลึก ๆ หรือแขน
หน้าแห้งตุ่มผื่นอากาศก็จะหายไปเอง ถ้าสะอึกติดต่อกันเป็น
หลาย ๆ ชั่วโมง หลายวัน หลายเดือน เอาร้านี้ประมาณสัก
30 กรัม ทบให้แตกใส่น้ำประมาณ 300 ซี.ซี. ต้มเหลือ 200
ซี.ซี. กินเข้าไปไม่กี่นาทีหาย และยังรักษาโรคต่าง ๆ อีกมาก

คำไท - คำเงาะ - คำแสด

ใบ มีรสขมฝาด เป็นยารสสุขุม ไข้แก้ดีชาน เจ็บคอ
ลดไข้ แก้บิด ขับปัสสาวะ เลือดกำเดาออก ใบใช้พอกฝี แผล
อักเสบได้อีกด้วย

ดอก ใช้เป็นยาบำรุงเลือด แก้โลหิตจาง สตรีที่มี
รอบเดือนผิดปกติ แก้แสบร้อนตามผิวหนัง แก้คัน แก้พิษ
แก้บิด แก้ไทฟอยด์

เมล็ด เป็นยาลดไข้ ฝาดสมาน

เชื้อหุ้มเมล็ด เป็นยาระบาย ขับพยาธิ แก้โรคผิว
หนัง แก้ไข้ แดงเสียดอาหาร (เอาเมล็ดมาแช่น้ำสัก 2-3 วันจน
ตกตะกอน เอาตะกอนมาเคี้ยว แล้วตากแห้ง ใช้ทำสัผสม
อาหาร)

ราก มีรสขมฝาด เป็นยาร้อน แก้ปวดตามข้อ ปวด
ฟัน ปวดเมื่อย ลำไส้อักเสบ บิด มีกรดในกระเพาะ (มาก
เกินไป) ประจำเดือนไม่ปกติ

วิธีใช้ ใช้ครั้งละ 15-30 กรัม ต้มน้ำรับประทาน
ภายนอกใช้ตำพอก

1. ข้าวโพด มีรสขม สุขุม ไม่มีพิษ ใช้เป็นยา
ได้ดังนี้

1. แก้วมหน้า โดยใช้อยอกเกสรตัวเมียแห้ง 60 กรัม
ต้มน้ำรับประทาน โดยไม่ต้องใส่เกลือแกง
2. ไตอักเสบ หรือเริ่มเป็นนิ่วที่ไต ใช้อยอกเกสรตัว
เมียพอประมาณ ต้มให้จืดแล้วใช้รับประทาน
3. แก้นิวไช้ตันและโอบสคหรือแห้ง ต้มน้ำกิน หรือ
จะใส่รากแห้ง 120 กรัมต้มน้ำกินก็ได้
4. ขับปัสสาวะ ใช้อยอกเกสรตัวเมียหรือซังข้าวโพด
ต้มน้ำกินแทนน้ำชา
5. ทำงานหนัก ใจเป็นเลือด ตกเลือด ใช้อยอกเกสร
ต้มกับเนื้อสัตว์กิน
6. เบาหวาน ใช้อยอกเกสรแห้ง 30 กรัมต้มน้ำ
รับประทาน
7. ความดันโลหิตสูง ใช้อยอกเกสรแห้ง เปลือกแดง
โมแห้ง เปลือกกล้วยหอมแห้ง อย่างละเท่า ๆ กัน ต้มน้ำ
รับประทาน
8. ท้องร่วง ใช้ซังข้าวโพดเผาเป็นถ่านบดผสมน้ำรับ
ประทาน

2. ขี้เหล็กเทศ (กิมเตาจั๊) จีน มีรสขม ขม เป็นยาเย็น มีพิษเล็กน้อย ใช้กล่อมตับ ทาผิวหนัง บำรุงกระเพาะอาหาร ทำให้การขับถ่ายดี แก่ระบบการย่อยไม้ดี ปวดกระเพาะอาหาร ปวดท้อง บิด ท้องผูก ทาบวมแดง วิงเวียนและปวดศีรษะ ถ้าใช้ตอนพิษ ใช้ดังต่อไปนี้

1. งูกัด ใช้ใบสด 1 กำมือ ตำคั้นน้ำกินเอากากพอก
2. ผื่นวมอักเสบ ใช้ใบตำผสมกับเหล้าพอก
3. แผลงูกัด ท่อย ใช้ใบสดตำพอก
4. โรคหนองใน บัสสาวะเป็นเลือด ใช้ทั้งต้นสดสกัด

30 กรัมคั้นน้ำกิน

5. ตาแดงมัว มองเห็นพร่ามัว ใช้เมล็ดคั้นแห้ง 15 ถึง 30 กรัม ผสมน้ำตาลกรวด 30 กรัม ชงน้ำกิน

6. แก้ไข้มาเลเรีย ใช้เมล็ดคั่วให้เกรียมบดเป็นผงกินครั้งละ 6 ถึง 10 กรัม วันละสองครั้ง

7. ลดความดันโลหิตสูง ใช้เมล็ดคั่วให้เกรียมบดเป็นผงกินครั้งละ 3 ถึง 4 กรัม ผสมกับน้ำตาลกรวดชงน้ำกินเป็นประจำ

8. แก้โรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบเรื้อรัง ท้อง

ผูกเป็นประจำ ระบบการย่อยอาหารไม่ดี ใช้เมล็ดคั่วให้จน
เหลือง 15 ถึง 30 กรัม บดให้เป็นผงรับประทานติดต่อกัน
ประมาณ 10 วัน

3. บวบกลม บวบเหลี่ยม ทั้งสองชนิดใช้เป็นยา
ไค้ผลเช่นเดียวกัน ใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ใบสดใช้ตำพอกแผล ไฟลวก เอาใบคั่วให้แห้ง
เป็นถ่าน แล้วบดเป็นผง ผสมกับเหล้าขาว รับประทาน ครั้งละ 6
ถึง 15 กรัม ใช้รับประทานแก้สตรีตกเลือด
2. แผลกทักับในการนั่งหรือนอนนาน ๆ ใช้เปลือก
ผลฝังไฟให้แห้งบดเป็นผงผสมเหล้าทา
3. โห่อบ ใช้คอกผสมน้ำผึ้งต้มจิบกิน
4. บิดถ่ายเป็นเลือด มีเลือดออกในลำไส้ วิดสีควง
ทวารมีเลือดออก ตกเลือด ใช้รังผล (โยผล) เผลเป็นถ่านบด
เป็นผงรับประทานครั้งละ 2 ช้อนโต๊ะ
5. กางทุม ใช้ผลเผลเป็นถ่านบดเป็นผงผสมน้ำทาบ
บริเวณที่ปวด
6. แผลมีหนองเรื้อรังใช้น้ำคั้นจากผลทาบ่อย ๆ ได้ยิ่งดี

7. สุกวีประจำเดือนมาผิดปกติ ใช้ผล 1 ผล เผาเป็น
ถ่านผสมเหล้ากินหลังอาหาร

8. สตรีหลังคลอดแล้ว น้ำนมมีน้อย ใช้ผลเผาเป็นถ่าน
บดเป็นผงกินกับเหล้าครั้งละ 3 ถึง 6 กรัม แล้วห่มผ้าให้
เหงื่อออก

9. ปวดหลังปวดเอง ใช้รากผิงไฟให้เหลือง บดเป็น
ผงกินกับเหล้าครั้งละ 6 ถึง 7 กรัม

10. ปวดหัวข้างเดียว ใช้รากสด 90 กรัม ใช้เบ็ด 2
ฟอง ต้มกิน

11. เจ็บคอ ใช้รากแช่น้ำในภาชนะกระเบื้องแล้วริน
เอาน้ำกิน

12. ฝี แผล มีหนองเรื้อรัง ใช้รากเคี้ยวเอาน้ำชำระ
แผล

13. จมูกมีหนอง มีกลิ่นเหม็นอาจมีอาการปวดหัวร่วม
ด้วย ใช้เถาบริเวณใกล้รากยาวประมาณ 8 ถึง 12 ซม. เผา
เป็นถ่านบดเป็นผงผสมเหล้ากิน

4. หัวผักกาด (หัวไชเท้า) ใช้ประโยชน์ทางยาได้
กว้างออกไป

1. บิดถ่ายเป็นเลือด และปวดเจ็บลำไส้ ไข้รากสอก 100 กรัม ทำให้ละอองเยือกใส่น้ำ 1 แก้ว น้ำผึ้ง 1 แก้ว ท้มกิน ก่อนอาหารเช้าและเที่ยง

2. ปวดหัวข้างเดียว ไข้รากสอกคันเอาน้ำผสมพิมเสน เล็กน้อย แล้วให้ผู้ป่วยนอน ถ้าปวดข้างซ้ายเอาน้ำยาหยอด จมูกซ้ายถ้าปวดข้างขวาทำให้หยอดจมูกขวา ถ้าปวดสองข้างก็ หยอดทั้งสองข้าง

3. แผลไฟลวก กล้ามเนื้ออักเสบ ไข้รากคำพอก

4. ปากเป็นแผลเปื่อย ใช้น้ำคั้นจากรากสออบวัน ปากกล้วยคอบ่อย ๆ

5. โรคหนองใน เวลาบัสสาวะเจ็บปวดมาก เป็นนิ่ว บัสสาวะไม่ออก ไข้รากสอกขนาดใหญ่ หันเป็นแผ่นหนาขนาด เด็กประมาณ 1 นิ้ว จำนวน 4 ถึง 5 แผ่น แขน้ำผึ้งไว้แล้ว นำไปต้มในภาชนะเคลือบด้วยไฟอ่อน ๆ เคี่ยวให้แห้งใส่น้ำผึ้งอีก 30 ถึง 60 กรัม เคี่ยวให้สุกทิ้งไว้ให้เย็นรับประทานร่วมกับ น้ำเกลือ

6. เท้าเป็นแผลเจ็บ ไข้รากสอกต้มเอาน้ำชะล้าง แล้ว ไข้รากแห้งบดเป็นผงทาอีกที

7. มีเสมหะเหนียว หอบหืดหายใจลำบาก หายใจขัด ไข้เมื่อกึ่งให้สูกบด ละเอียคผสมน้ำซิงทำเป็นยาเม็ดขนาดเม็ดตัว เขียวกินครั้งละ 30 เม็ดวันละ 3 เวลา

8. เด็กบัสสาวะเป็นเลือด ใช้โบสคกันเอน้ำกิน

9. ท่อม้านมสตรีเป็นก้อนนมเจ็บ น้านมคั่ง ใช้โบสคทำกันเอน้ำ 1 แก้วต้มให้ร้อน ผสมเหล้าหรือใช้ต้มกับเหล้า รับประทาน

10. คอยแห้งกระหายน้ำ ใช้รากสด 100 กรัม ทำกันเอน้ำกิน

11. วัณโรค ไอเป็นเลือด ใช้รากสด 1 ก.ก. ใส่ น้ำ 300 ซีซี ต้มให้เหลือน้ำ 100 ซีซี เอากากทิ้งผสมสารส้ม 10 กรัม น้ำผึ้ง 100 กรัม แบ่งกินครั้งละ 50 ซีซี วันละ 3 เวลา ก่อนอาหาร

12. อาหารไม่ย่อย ท้องอืดเพื่อ เรอเปรี้ยว ใช้ราก หรือโบสคเคี้ยวกินเล็กน้อย สำหรับรากและโบสคแห้งคองเกลือ กินจะไม่ได้ผล

13. คลื่นไส้อาเจียน เรอเปรี้ยว ใช้รากสดตำให้ละเอียดต้มกับน้ำผึ้งเคี้ยวรับประทาน

14. เสียงแหบแห้ง ไร่รากศกคันเอาน้ำผสมน้ำซิงกิน

15. เลือดกำเดาออกไม่หยุด ไร่รากศกตำคั้นเอาน้ำผสม
เหล้าเล็กน้อยกิน และเอาน้ำคั้นสวนจมูกข้างที่เลือดออก

16. ท้องผูกเนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ผิดปกติ ไร่ราก
ศก 100 กรัมหั่นเป็นแผ่นใส่น้ำ 1 ลิตร ต้มให้เหลือน้ำ 100
มล. กินครั้งเดียวหมดวันละ 1 ครั้ง

ข้อห้ามใช้ ผู้ที่เป็นโรคม้ามอาหารไม่ย่อย ห้ามกินราก

ผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอและชอบหิတ်ห้ามกินเมล็ด

ร่างกายอ่อนแอเล็กน้อยห้ามกินเมล็ดและใบของ
ผักภาคหัว

5. เทียนดอก ทั้งต้นมีรสขม ชม ฉุน สุขุม มีพิษเล็กน้อย ใช้ประโยชน์เป็นยาไค้ดังนี้

1. แก้ปวดข้อเกิดจากลมชื้น ใช้ใบสด 30 กรัม ต้ม
น้ำผสมเหล้ากิน

2. แก้ฝีต่างๆ ใช้ต้นสดตำพอก

3. แก้แผล บวมแดง ฟกช้ำ แผลเน่า ใช้ทั้งต้น
ตำพอก

4. กระจกหรือก้างปลาติดคอ ใช้เมล็ดหรือรากศก้า ให้ละเอียดแล้วกลืนลงไปช้า ๆ แล้วใช้น้ำอุ่นบ้วนปาก (ยานี้ละลายพ่นได้)

5. แก้วบวมน้ำ ใช้ราก 4 ถึง 5 ราก ต้มกับเนื้อหมูกิน

6. ประจำเดือนไม่มา ใช้เมล็ดแห้ง 60 กรัม บดเป็นผง ใช้น้ำผึ้งทำเป็นเม็ดกินวันละ 3 ครั้ง ๆ ละ 3 ถึง 4 กรัม

7. ซอกข้างเล็บอักเสบ บวม หรือเล็บถลอก ใช้อ้อยคตผลสมน้ำตาลแดงทำพอก

8. แผลเรื้อรัง ใช้ใบแห้งบดเป็นผง ผสมพิมเสนใส่แผล หญิงมีครรภ์ห้ามรับประทาน รากห้ามไม่ให้กินมาก

9. ใช้ทั้งต้นตำคั้นเอาน้ำ (ห้ามใช้เครื่องเหล็ก) ใช้น้ำเกลือบดทั้งไฟเขียวให้เหนียว ใช้ทาฝีมะเร็งร้ายต่าง ๆ และฝีอักเสบทุกชนิดที่ยังไม่แตกได้ผลดีมาก

6. กระจเม็งตัวเมีย (เข็กบักเจ้าเงิน) ทั้งต้นมีรสเปรี้ยวชุ่มเย็น ประโยชน์ใช้ในทางยา

1. แก้อาเจียนเป็นเลือด ใช้ต้นสด 120 กรัม ต้มชงด้วยน้ำบัสสาวะเด็กอายุไม่เกิน 10 ปีกิน

2. แก้อิโเป็นเลือด ใช้ต้นสด 60 กรัม ตำคั้นเอ

น้ำผสมน้ำอุ่นกิน

3. แก้วเล็กคำเตาออก ใช้ทันตศ 1 กำมือ ล้างให้สะอาดทำกินเอาน้ำอุ่นให้ร้อนกินหลังอาหารวันละ 2 ครั้งเช้าเย็น

4. แก้วหนองในบัสสาวะเป็นเลือด ใช้ใบสครวมกับใบผักกาดน้ำเอาสดๆ อย่างละ 60 กรัม ทำกินเอาน้ำกินวันละ 2 ครั้งเช้าเย็น

5. แก้วเล็กในลำไส้และในปอก (เลือดตกใน) ใช้เมล็ดฝางไฟให้แห้งบดเป็นผงผสมน้ำข้าวกินครั้งละ 6 กรัม หรือใช้ทันตศ 10 กรัมผสมน้ำตาลกรวดคั้นน้ำกิน

6. แก้วบิถถ่ายเป็นมูกเลือดใช้ทันตศ 30 กรัมคั้นน้ำกิน

7. แก้วบาดแผลมีเลือดออก ใช้ทันตศคำพอก

8. แก้วปวดหัวข้างเดียว ใช้น้ำคั้นจากทันตศหยอดจุมุก

เวลาปวด

9. แก้วตกขาวมาก ใช้ทันตศ 30 กรัม คั้นกินกับเบ็ดหรือหมูไค้

10. แก้วช่องคลอดเป็นผื่นคัน ใช้ทันตศ 120 กรัม คั้นเอาน้ำผสมกับสารส้มชะล้าง

11. แก้วเค็กปากเปื่อย เนื่องจากเชื้อราใช้น้ำคั้นจากใบ 2 หยดผสมน้ำผึ้ง 8 หยด ทาแผลเจ็บนั้นบ่อยๆ

7. จำพริก (เล็งคัย) มีรสขม อมเปรี้ยว บางครั้งขมหวาน รสเย็น ชาวตะวันตกบอกว่ามีพิษเล็กน้อย แต่ชาวตะวันออกบอกว่าไม่มี

1. ใช้ร้อนใน ใช้จำพริก 30 กรัม ต้มน้ำรับประทาน และยังแก้ความคันโลหิตสูงได้ก็อีกด้วย

2. ใช้เพราะปวดร้อน ใช้จำพริก 30 กรัม ต้มกับเต้าหู้รับประทาน

3. เจ็บคอ ใช้จำพริก 30 กรัม หนุ้าโทองเทง 30 กรัม ต้มน้ำใส่กับน้ำอ้อยรับประทาน

4. โรคลักมีคัสกเปิดเลือกออกตามไรฟัน ใช้ 30 กรัม ต้มกับกุ้งสดกินก็ได้

5. ใช้ทั้งต้นตำกับน้ำอ้อยพอกฝีแผล

6. หนูกัดแล้วเป็นแผลใช้ตำกับน้ำอ้อยพอก บางตำรายังบอกว่าใช้รักษามุกตกและมะเร็งได้ก็อีกด้วย

7. ใช้ทั้งต้นต้มน้ำชะล้าง แก๊สทรีที่เป็นมะเร็ง ในช่องคลอด

8. หนุ้าลันงูเห่า รสหวานจืด ขมหนักๆ เป็นยาเย็น มีประโยชน์ดังนี้

1. ไล่กิ่งอักษะ ใช้น้ำต้มนึ่งเท่า 120 กรัม ทำกิน
เอาน้ำผสมน้ำผึ้งกิน
2. ลำไยอักษะ ใช้น้ำต้มนึ่งเท่า 70 กรัม ผสมกับ
ผักเบี้ยหมู (ผักเบี้ยแดง) 70 กรัม ต้มกับน้ำอ้อยรับประทาน
3. หอบแฉกตัวร้อน ใช้น้ำต้มนึ่งเท่าใช้กับหญ้ากระ
ชั๊กหรือหญ้าผมยุง อย่างละ 30 กรัม ต้มผสมน้ำอ้อยรับประทาน
4. ไอเพราะปอดร้อน เจ็บคอ ใช้น้ำต้มนึ่งเท่า 30
กรัมต้มกับต้งกวายแฉะรับประทาน
5. ปวดฟัน ใช้น้ำต้มนึ่งเท่า 30 กรัม ชะเอม 5
กรัม ตมน้ำรับประทาน
6. ผิวหนังเป็นฝี แผลอักษะ แสบร้อน บวม ทำ
ผสมน้ำอ้อยกิน
7. เป็นหนองที่นิ้วมือ ใช้น้ำต้มนึ่งเท่าทำผสมเหล้า
พอกใช้ผ้าพัน
8. งูกัด ใช้น้ำต้มนึ่งเท่า 250 กรัม ทำผสมเหล้ากิน
แล้วเอากากพอกที่แผล
9. เนื้องอก แผลร้ายหรือมะเร็งภายนอก ใช้น้ำต้มน
ึ่งเท่ากับหญ้าพระจันทร์ครึ่งซีกทำพอก ถ้าใช้ภายในใช้น้ำต้มน
ึ่งเท่ากับหญ้าพระจันทร์ครึ่งซีกต้มรับประทาน

อ

615.89

:633.88

สวน

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยฯ

BT5649

สมุนไพร : ฉบับแนะนำ